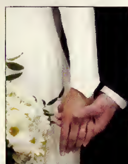
153. ÅRGANG • NUMMER 10 • JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • OKTOBER 2004

Liahona

153. ÅRGANG • NUMMER 10 • JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • OKTOBER 2004

Liahona

PÅ OMSLAGET
Modelfoto: Robert Casey

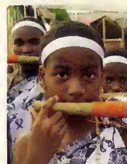
LILLE LIAHONAS OMSLAG
Når Jesus atter kommer her: Nancy Seamons Crookston, kopiering ikke tilladt.

FOR VOKSNE

FOR DE UNGE

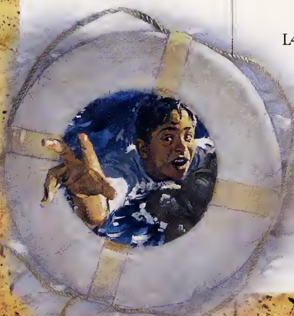
LILLE LIAHONA: FOR BØRN

SE »FØL HERRENS KÆRLIGHED VED AT VÆRE YDMYG«, S. 25

SE »EN FOLKEFEST I GHANA«, S. 13

SE »DEN ENESTE OVERLEVENDE«, S. 16

Oktober 2004 153. årgang. Nummer 10
LIAHONA 24990 110
Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges officielle tidsskrift på dansk.

Redaktionens adresse: Translation Division, Borups Allé 128, 1. th, DK-2000 Frederiksberg. Tlf. 38 11 18 50; fax 38 11 18 51
Kirkenyt: Lene Henriksen

Tegning af abonnement eller adresseændring kan foretages enten ved henvendelse til din tidsskriftsrepræsentant eller direkte til Servicekontoret i Göteborg, Utlandagatan 24, S-412 80 Göteborg, Sverige. Tlf. 0046 31 77 88 976. Fax 0046 31 16 55 29. Abonnementsprisen på DKK 130 pr. år (inkl. moms og porto) betales på girokontonummer 653-2136.

Indsend manuskripter og spørgsmål til *Liahona*, Room 2420, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA, eller med e-mail til **cur-liahona-imag@ldschurch.org**

Liahona (et ord fra Mormons Bog, som betyder »kompas« eller »vejviser«) udgives på albansk, armensk (øst), bulgarsk, cambodjansk, cebuano, dansk, engelsk, estisk, fijiansk, finsk, fransk, haitisk, hollandsk, indonesisk, islandsk, italiensk, japansk, kiribati, kinesisk, koreansk, kroatisk, lettisk, litauisk, malagassisk, marshallsproget, mongolsk, norsk, polsk, portugisisk, rumænsk, russisk, samoansk, singalesisk, slovensk, spansk, svensk, tagalog, tahitisk, tamil, telugu, thai, tjekkisk, tongansk, tysk, ukrainsk, ungarsk og vietnamesisk. (Antal numre pr. år varierer fra sprog til sprog).

Liahona findes på internettet på mange sprog på **www.lds.org.** På engelsk: Klik på »Gospel Library«. På andre sprog: Klik på verdenskortet og vælg dansk.

For readers in the United States and Canada: October 2004 Vol. 153 No. 10. LIAHONA (USPS 311-480) Danish (ISSN 1522-9165) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is $10.00 per year; Canada, $16.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah, and at additional mailing offices. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canadian Posts Information: Publication Agreement #40017431).

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.

Forslag til familieaften

I »Familien: En proklamation til verden«, på indersiden af omslaget: Denne proklamation fra Det Første Præsidentskab og De Tolvs Kvorum, som oprindelig udkom i *Liahona* i januar 1996, stadfæster vor himmelske Faders lære vedrørende familien. Gennemgå proklamationen sammen med din familie, og tal om, hvilke mål I kan sætte jer for mere fuldstændig at bringe jeres familie i harmoni med den vejledning, der opridses i dette guddommeligt inspirerede dokument.

»Tillæg dig evige vaner«, s. 20: Ældste Earl C. Tingey gennemgår seks vaner, som unge bør tillægge sig for at opnå de rige velsignelser, Herren ønsker at give os. Tal med dine børn om disse råd. Spørg dem om, hvordan de i højere grad kan tillægge sig disse vaner.

»Gør dating så let som en leg«, s. 42: Hvis du har teenagere, kan du tale om de byggesten, som et stærkt og evigt forhold hviler på. Hjælp dine børn til at forstå, at venskabet er det vigtigste, og at det først bør udvikle sig til et fysisk forhold, når tiden og forholdene er de rette.

»Spørgsmål og svar«, s. 30: Spørg familien om, hvordan de ville besvare dette spørgsmål. Tal derefter om de forslag, der gives i bladet.

»Hellige præstedømmevelsignelser«, s. L2: Hvis du har et forstørrelsesglas, kan du bruge det som illustration. Vis familien, hvordan det forstørrer ting. Forklar, at præstedømmevelsignelser fungerer på samme måde – de kan øge vore talenter og forståelse.

»En arbejdsbi«, s. L6: Læs sammen beretningen fra præsident Heber J. Grants liv. Spørg dine børn om, hvad de kan gøre i hjemmet og i nabolaget, hvis de vil være arbejdsbier, ligesom præsident Grant var. Fortæl om en eller anden, der er flittig, og tal om de velsignelser der er afledt af et veludført arbejde.

EMNER I DETTE NUMMER

Undervis vore børn

PRÆSIDENT THOMAS S. MONSON
Førsterådgiver i Det Første Præsidentskab

Der er ikke skrevet ret meget om Jesu barndom. Man kunne ellers gå ud fra, at hans fødsel var en så skelsættende begivenhed, at det dominerede beretningerne om hans barndom. Vi forundres over den modne visdom hos drengen, der forlod Josef og Maria og blev fundet i templet »midt blandt lærerne«[1] og underviste dem i evangeliet. Da Maria og Josef gav udtryk for deres bekymring over hans fravær, stillede han dem dette rammende spørgsmål: »Vidste I ikke, at jeg bør være hos min fader?«[2]

I den hellige skrift kan vi læse, at »Jesus gik frem i visdom og vækst og yndest hos Gud og mennesker.«[3] Et ubemærket skriftsted beskriver hans overgang fra barn til mand: Han »færdedes overalt og gjorde vel.«[4]

Takket være Jesus Kristus har verden forandret sig, den guddommelige forsoning er blevet foretaget, prisen for synd er blevet betalt, og dødens frygtindgydende skue har givet efter for sandhedens lys og forsikringen om opstandelse. Selv om årene går, fortsætter Jesu fødsel, hans virke og hans arv med at afgøre skæbnen for alle, som følger ham, således som han så indtrængende opfordrede til.

Børn fødes hver dag – ja, selv hver time – af mødre, som med deres hånd i Guds hånd træder ind i dødens dal for at føde en søn eller en datter, der kan velsigne en familie, et hjem og på en måde en del af jorden.

Den vidunderlige tid, hvor barnet er spædt, knyttes mor og far til søn eller datter. De bemærker hvert eneste smil, mildner hver eneste frygt og stiller hver eneste sult. Skridt for skridt vokser barnet. En digter har skrevet, at hvert barn er »en yndig ny spire på menneskeheden, nyfaldet fra Guds eget hjem for at blomstre på jorden.«[5]

Barnet går frem i visdom og i vækst – under ideelle forhold vejledt af retskafne forældre. At lære og at handle bliver prioriteter, der skal klares.

Der er nogle, som tilsidesætter forældreansvaret, fordi de føler, at det kan udskydes, indtil barnet vokser op. Det er ikke godt nok, viser undersøgelserne. Den bedste tid til at undervise er flygtig. Mulighederne er forgængelige. De forældre, som udskyder at

Vi forundres over den modne visdom hos drengen, der forlod Josef og Maria og blev fundet i templet »midt blandt lærerne« og underviste dem i evangeliet.

TIL VENSTRE: *DEN TOLVÅRIGE JESUS I TEMPLET*: CARL BLOCH, BRAGT MED TILLADELSE FRA NATIONALHISTORISK MUSEUM PÅ FREDERIKSBORG I HILLERØD, MÅ IKKE KOPIERES

leve op til deres ansvar som lærere, må med tiden ved bitter erfaring sande Whittiers ord: »De sørgeligste ord, der er sagt eller skrevet, er: *›Hvis bare!‹*«[6]

Dr. Glen Doman, en fremtrædende forfatter og kendt videnskabsmand, har sammenfattet et helt livs forskning i udsagnet: »Det, der indpodes i et barns hoved i de første seks år af dets liv, bliver derinde ... Hvis man indpoder misinformationer i dets hoved [i denne periode], er det ekstremt vanskeligt at fjerne dem igen.«[7]

Denne konklusion bør motivere alle forældre til på ny at forpligte sig: »Jeg må gøre min Faders vilje.« Børn lærer ved blid vejledning og overbevisende undervisning. De søger efter forbilleder, de kan efterligne; viden, de kan at erhverve; noget, de kan foretage sig; og lærere, de kan glæde.

Forældre og bedsteforældre udfylder rollen som lærer. Det gør søskende til det opvoksende barn også. Jeg vil gerne give jer, der underviser børn, fire enkle forslag, som I kan tænke over:

1. Undervis i bøn.
2. Indgyd tro.
3. Efterlev sandheden.
4. Ær Gud.

For det første: *Undervis i bøn.*

Bøn er et hjertets indre sang,
tænkt eller sagt i ord;
frembåret af den skjulte trang,
der dybt i sjælen bor.[8]

Vi lærer at bede ved at bede. Man kan bruge utallige timer på at granske andres oplevelser, men der er intet, der trænger ind i et menneskes hjerte, som en personlig og inderlig bøn og dens svar sendt fra Himlen.

Dette oplevede drengen Samuel. Dette oplevede den unge Nephi. Sådan var den unge Joseph Smiths epokegørende bøn. Sådan kan enhver, som beder, blive velsignet. Undervis i bøn.

For det andet: *Indgyd tro.*

Vi kan hver især lære meget af de første pionerer, som imødegik deres kampe og hjertesorger med resolut mod og urokkelig tro på den levende Gud. For nogle år siden skrev Bryant S. Hinckley, præsident Hinckleys far, en bog med titlen *The Faith of Our Pioneer Fathers*. Velskrevne beretninger som disse får medlemmer overalt til at tænke tilbage på vores pionerarv. Der var mange unge og børn blandt de tusinder, som trak og skubbede håndkærrer eller vandrede langs pionerruten, ligesom der er det blandt de hellige i dag, som lever som pionerer i deres egne lande over hele verden. Jeg tror ikke, at der er et medlem af denne Kirke i dag, som ikke er blevet grebet af beretningerne om de første pionerer. De, som gjorde så meget til fordel for alle, havde bestemt som deres mål at indgyde tro. De har nået dette mål på fremragende vis.

For de tredje: *Efterlev sandheden.*

Til tider er den mest effektive undervisning i sandheden at finde lige omkring os og hos vore kære.

Da den agtværdige generalautoritet H. Verlan Andersen (1914-1992) blev bisat, holdt hans søn en hyldesttale. Vi kan alle lære noget af det, han sagde, uanset hvor vi er, og hvad vi foretager os. Det er et eksempel, der er oplevet personligt.

Ældste Andersens søn fortalte, at han mange år tidligere havde deltaget i et særligt skolearrangement en lørdag aften. Han lånte familiens bil af sin far. Da han havde fået bilnøglerne og var på vej hen mod døren, sagde hans far: »Der skal mere benzin på bilen inden i morgen. Sørg for at tanke den op, inden du kommer hjem.«

Ældste Andersens søn fortalte dernæst, at aftenen var pragtfuld. Han var sammen med vennerne, fik forfriskninger og alle havde det sjovt. Men i sin glæde glemte han sin fars formaning om at fylde benzin på bilen, inden han kørte hjem.

Det blev søndag morgen. Ældste Andersen opdagede, at benzinmåleren viste, at tanken var tom. I familien Andersens hjem var sabbatten en dag, hvor man tilbad og priste Gud, ikke en dag hvor man handlede. Ældste Andersens søn fortalte: »Jeg så min far tage sin frakke på, sige farvel og gå den lange vej til kirken, så han kunne deltage i et møde tidligt om morgenen.« Pligten kaldte. Sandheden blev ikke holdt gidsel af nødvendigheden.

ILLUSTRATION: ROBERT T. BARRETT

Det blev søndag morgen. Benzinmåleren viste, at tanken var tom. Ældste Andersen tog sin frakke på, sagde farvel til sin familie og spadserede den lange vej til kirken.

Som afslutning på sin begravelsestale sagde ældste Andersens søn: »Ingen søn er nogen sinde blevet mere effektivt undervist af sin far, end jeg blev det ved den lejlighed. Min far ikke alene kendte sandheden, han efterlevede den også.« Efterlev sandheden.

Til slut: *Ær Gud*.

Ingen kan overgå Herren Jesus Kristus med hensyn til at være et eksempel på en, der har stræbt efter dette mål. Inderligheden i hans bøn i Getsemane viser dette: »Fader, hvis du vil, så tag dette bæger fra mig. Dog, ske ikke min vilje, men din.«[9] Hans eksempel på korset på Golgata siger det hele: »Fader, tilgiv dem, for de ved ikke, hvad de gør.«[10]

Mesteren forklarede alle, som ville lytte, om en enkel og dog dyb sandhed, sådan som det er nedskrevet i Matthæusevangeliet. Vi læser, at da Jesus og hans disciple var kommet ned fra Forklarelsens bjerg, gjorde de holdt i Galilæa og kom siden til Kapernaum. Disciplene spurgte Jesus: »›Hvem er den største i Himmeriget?‹

Han kaldte et lille barn hen til sig, stillede det midt iblandt dem og sagde:

›Sandelig siger jeg jer: Hvis I ikke vender om og bliver som børn, kommer I slet ikke ind i Himmeriget.

Den, der ydmyger sig og bliver som dette barn, er den største i Himmeriget;

og den, der tager imod et sådant barn i mit navn, tager imod mig.‹«[11]

Jeg synes, at det er meget sigende, at Jesus elskede disse små, som for ikke så længe siden havde forladt forudtilværelsen for at komme til jorden. Børn, dengang som nu, velsigner os, vækker vores kærlighed og tilskynder os til gode gerninger.

Er det noget under, at digteren Wordsworth siger følgende om vores fødsel:

Som voksende skyer af
herlighed
kommer vi fra Gud, som er
vort hjem.
I vor spæde barndom er vi
Himlen nær![12]

Det er i hjemmet, at vi danner vore holdninger, vores inderste overbevisninger. Det er i hjemmet, at håbet næres eller knuses. Dr. Stuart E. Rosenberg har i sin bog *The Road to Confidence* skrevet: »På trods af alle nye opfindelser og moderne design, tendenser og manier har ingen endnu opfundet eller kommer nogen sinde til at opfinde en tilfredsstillende erstatning for sin egen familie.«[13]

Vi kan også selv lære af vore børn og børnebørn. De er ikke bange. De tvivler ikke på, at vor himmelske Fader elsker dem. De elsker Jesus og ønsker at være som ham.

Vores seks-årige barnebarn Jeffrey Monson Dibb standsede under en leg sammen sin seksårige legekammerat op ved et sofabord i sit hjem, hvorpå der stod et billede af ældste Jeffrey R. Holland. Legekammeraten pegede på billedet og spurgte: »Hvem er det?«

Jeff svarede: »Nå ham, det er ældste Jeffrey Holland fra De Tolv Apostles Kvorum. Han er opkaldt efter mig!«

Samme navnefælle til ældste Holland gik en dag en tur sammen med sin ven. De gik hen til et hus uden at vide,

hvem der boede der, eller om de havde nogen tilknytning til Kirken. De bankede på hoveddøren, og en kvinde åbnede. Uden den mindste tøven sagde Jeff Dibb til hende: »Vi er hjemmebesøgslærerne. Må vi komme ind?« De blev vist ind i stuen og blev bedt om at tage plads. Med fuldstændig tillid spurgte børnene kvinden: »Har du noget lækkert til os?« Hvad kunne hun gøre? Hun fandt noget lækkert frem, og de fik sig en god snak. De uventede lærere gik og sagde oprigtigt: »Tak.«

»Kom endelig igen,« hørte de kvinden sige med et smil.

»Det skal vi nok,« lød svaret.

De to børns forældre hørte om besøget. Jeg er overbevist om, at de ikke irettesatte de små. Måske kom de i tanker om skriftstedet: »En lille dreng vogter dem.«[14]

Lyden af leende børn, som begejstret leger sammen, kan give det indtryk, at barndommen er uden problemer og sorg. Det er den ikke. Et barnehjerte er sårbart. Børn længes efter at være sammen med andre børn. I det berømte Victoria and Albert Museum i London hænger der et mesterværk af et maleri. Titlen er ganske enkelt *Sygdom og sundhed*. En lille pige i en kørestol er portrætteret. Hendes ansigt er blegt – hun udtrykker bedrøvelse. Hun betragter en lirekassemand spille, mens to små piger, glade og uden bekymringer, danser og morer sig.

Nu og da rammes alle af bedrøvelse og sorg – også børn. Men børn er ukuelige. De holder sig oppe på en vidunderlig måde og bærer de byrder, de får lagt på skuldrene. Måske er det denne dyd, den smukke salme beskriver: »Om aftenen slår gråden sig ned, om morgenen er der jubel.«[15]

Tillad nu, at jeg skildrer en sådan situation. I det fjerne Bukarest i Rumænien forsøgte dr. Lynn Oborn, der var frivillig på et børnehjem, at lære lille Raymond, som aldrig havde gået, hvordan han skulle bruge sine ben. Raymond var blevet født med to klumpfødder og var fuldstændig blind. En ortopædisk operation udført af dr. Oborn havde rettet problemet med fødderne, men Raymond var stadig ikke i stand til at bruge sine ben. Dr. Oborn vidste, at en gangstøtte i børnestørrelse ville kunne få Raymond op at stå, men det var ikke til at opdrive en sådan gangstøtte i Rumænien. Jeg er overbevist om, at denne læge opsendte nogle inderlige bønner. Han havde gjort alt, hvad han kunne uden en gangstøtte til drengen. Blindhed kan hæmme et barn, men den manglende evne til at gå, løbe og lege kan beskadige dets dyrebare ånd.

Uden den mindste tøven sagde Jeff til hende: »Vi er hjemmebesøgslærerne. Må vi komme ind?«

Lad os nu tage til Provo i Utah. Richard Headlees familie havde hørt om lidelserne og de forfærdelige forhold i Rumænien, så de gik sammen med andre om at fylde en 12 meter-container med

18 ton nødhjælp, bl.a. mad, tøj, medicin, tæpper og legetøj. Dagen kom, da projektet måtte afsluttes og containeren skulle afskibes. Ingen, der havde deltaget i projektet, kendte noget til et særligt behov for en gangstøtte i børnestørrelse. Men i sidste øjeblik kom en familie imidlertid med en gangstøtte i børnestørrelse og lagde den i containeren.

Da den længe ventede container ankom til børnehjemmet i Bukarest, var dr. Oborn til stede, da den blev åbnet. Hver eneste ting i containeren ville straks blive taget i brug på børnehjemmet. Da familien Headlee præsenterede sig for dr. Oborn, sagde han: »Jeg håber sådan, at I har medbragt en gangstøtte til Raymond!«

Et medlem af familien svarede: »Jeg kan svagt huske noget om en gangstøtte, men jeg ved ikke, hvor stor den er.« En anden i familien blev sendt ind i containeren og kravlede rundt blandt ballerne med tøj og kasserne med mad i sin søgen efter ggangstøtten. Da han fandt den, løftede han den op og råbte: »Det er en lille en!« Jubelen brød ud – men blev hurtigt til tårer – for de vidste alle, at de havde været vidne til et mirakel.

Der er måske nogen, der vil siger: »Der sker ikke mirakler i vore dage.« Men den læge, hvis bønner blev besvaret, ville svare: »Jo, det gør der, og Raymond kan gå!« Den kvinde, der blev inspireret til at give gangstøtten væk, var et villigt redskab og ville helt sikkert være enig.

Hvem var den barmhjertige engel, som Herren inspirerede til at spille en væsentlig rolle i dette menneskelige drama? Hun hedder Kristin og er født med en rygmarvslidelse ligesom hendes lillesøster Erika. De to børn havde tilbragt mange lange dage og urolige nætter på hospitalet. Moderne lægevidenskab kombineret med hjælp fra vor himmelske Fader har givet dem begge en smule mobilitet. Ingen af dem har tabt modet. Begge inspirerer andre til at komme videre. Kristin er nu universitetsstuderende og bor for sig selv, og Erika er en aktiv gymnasieelev.

Jeg fik engang mulighed for at sige til Kristin, som havde sendt sin gangstøtte til Rumænien: »Tak, fordi du lyttede til Herrens Ånd. Du har været et redskab i Herrens hænder til at besvare en læges bøn og et barns ønske.«

Senere opsendte jeg min egen tak til Gud for børn, for familier og for mirakler i vor tid.

Lad os oprigtigt følge hans vejledning: »Lad de små børn komme til mig, det må I ikke hindre dem i, for Guds rige er deres.«[16]

Gud, vor Fader, har betroet os nogle dyrebare små. Måtte vi *undervise dem i bøn*, *indgyde dem tro*, *efterleve sandheden* og *ære Gud*. Da har vi et himmelsk hjem og en evig familie. Hvilken større gave kunne vi ønske os? Hvilken større velsignelse kunne vi bede om? Ingen! ■

NOTER

1. Luk 2:46.
2. Luk 2:49.
3. Luk 2:52.
4. ApG 10:38.
5. Gerald Massey, »Wooed and Won«, i *The Home Book of Quotations,* udv. Burton Stevenson, 1934, s. 121.
6. John Greenleaf Whittier, »Maud Muller«, *The Complete Poetical Works of Whittier*, 1892, s. 48; fremhævelse tilføjet.
7. *How to Teach Your Baby to Read*, 1964, s. 46-47.
8. »Bøn er et hjertes indre sang«, *Salmer og sange,* nr. 75.
9. Luk 22:42.
10. Luk 23:34.
11. Matt 18:1-5.
12. William Wordsworth, »Ode: Intimations of Immortality from Recollections of Early Childhood«, *The Complete Poetical Works of William Wordsworth*, 1924, s. 359.
13. *The Road to Confidence*, 1959, s. 121.
14. Es 11:6.
15. Sl 30:5.
16. Mark 10:14.

FORSLAG TIL SAMTALEEMNER FOR HJEMMELÆRERE

Forbered dig under bøn og fremfør derpå dette budskab på en måde, som giver dem, du underviser, lyst til at deltage. Her følger et par eksempler:

1. Fortæl kort om pionerernes vandring over prærien og om deres strabadser. Spørg familien, om de kender nogen, der er pionerer i vore dage. Spørg dem om, hvordan vi kan lære noget af den tro, de udviser.

2. Fortæl kort beretningen om, hvordan ældste Andersen var et eksempel for sin søn. Spørg familien, om de kan komme i tanker om nogle begivenheder, hvor deres forældre eller andre lærere var et godt eksempel for dem.

3. Fortæl beretningen om Kristin, der sendte sin gangstøtte til Rumænien. Bed familien om at fortælle om nogen, de kender, som har velsignet andre ved at følge en tilskyndelse.

Hvordan opdrager man et barn med et handicap?

MARLEEN S. WILLIAMS
Docent i terapeutisk psykologi ved
Brigham Young University

Jeg husker stadig første gang, jeg holdt min datter Nikki i min favn. Hun så så smuk og fuldkommen ud. Mit hjerte og mit sind fyldtes af kærlige drømme om, hvordan jeg skulle passe og pleje hende. Jeg så frem til at skulle formidle min kærlighed til bøger, musik og kunst til hende. Jeg ville gøre alt for at hjælpe hende med at udvikle sine talenter og evner.

En af de smukkeste erkendelser er kundskaben om, at mit barns ånd ikke er handicappet.

Dengang havde jeg ikke forestillet mig, at hun aldrig ville komme til at læse bedre end et barn i fjerde klasse, løse regneopgaver med mere end ét ciffer eller lære at køre bil. Det var først efter seks vanskelige år med frygt, frustrationer, lægelige skøn og psykologiske undersøgelser at jeg fandt ud af, at Nikki havde indlæringsvanskeligheder.

Det er en proces – snarere end en hændelse – at tilpasse sig det at have et handicappet barn. Ti procent af alle børn har et handicap eller en kronisk lidelse. De fleste forældre er ikke parate til at høre ordene: »Jeres barn har et alvorligt handicap,« selv om det altså er noget, der forekommer temmelig ofte. Det tager tid at lære, hvordan man skal takle forvirringen, den fysiske belastning, adfærdsvanskelighederne, de ekstra udgifter samt forlegenheden og ensomheden. Hvis du har oplevet eller stadig er ved at tilpasse dig, er det vigtigt for dig at vide, at mange af dine reaktioner er normale.

Chok

Til at begynde med kan det være meget svært overhovedet at begribe meddelelsen om, at ens barn er handicappet. Det kan tage en del tid at forstå, hvad denne diagnose betyder. Vi har alle en forestilling om, hvordan et indlæringshæmmet eller mentalt handicappet barn er. Disse diagnoser passer måske ikke til vores egen opfattelse af vores barn, især ikke hvis barnet ellers ser normalt ud. Det er nyttigt at lære noget om handicappet. Lær så meget som muligt om barnets diagnose. Søg oplysninger hos pålidelige kilder som fx professionelle organisationer, som har specialiseret sig i et bestemt handicap.

Fornægtelse

Fornægtelse er en psykologisk forsvarsmekanisme, som vi tyer til, hvis vi føler os overvældet og magtesløse. På en måde kan

FOTO STILLET TIL RÅDIGHED AF FORFATTEREN, AF BRADLEY SLADE OG © PHOTODISC

fornægtelse være en gave, der sætter os i stand til at acceptere sandheden lidt efter lidt og gøre den mere udholdelig. Fornægtelse udspringer ofte af frygt – frygt for en usikker fremtid eller bekymringer for, hvilken påvirkning barnet kan få på andre medlemmer af familien. Fornægtelse kan føre til en sanseløs søgen efter en helbredende behandling. Mange forældre tror, at hvis blot de kan finde den rette læge, den rette medicin, det rette program eller den rette indlæringsmetode, bliver barnet »normalt«. Denne søgen kan være nyttig i den forstand, at den kan være et middel til at finde de ressourcer, der kan hjælpe ens barn, en selv og ens familie. Men før eller siden må man se barnets begrænsninger i øjnene og finde sig til rette med sin egen manglende evne til at fjerne handicappet. Man må også løse andre mennesker fra dette ansvar.

Ængstelse

En erkendelse af handicappet kan føre til ængstelse. Ængstelse er en af de måder, hvorpå kroppen reagerer på frygt og mobiliserer sine ressourcer. Hvis et stort, vildt dyr, kom ind i ens stue, ville man sandsynligvis reagere med angst. Der ville blive pumpet adrenalin ud i kroppen, og man ville være parat til at kæmpe, flygte eller stivne af skræk. Sådan reagerer de fleste mennesker, hvis de bliver truet på en eller anden måde. Efterhånden som det går op for en, at ens barn har et særligt behov for omsorg og beskyttelse, kan angst-energien mobilisere ens ressourcer. Søg information. Tal med andre forældre. Bed og tal med præstedømmeledere. Søg hjælp hos professionelle. Alle aktiviteter, der mindsker magtesløsheden, er en god måde

at bruge energien på. Det er også vigtigt for håndteringen af ens ængstelse, at man passer på sig selv. Få tilstrækkelig med søvn, spis rigtigt, og afsæt tid til aktiviteter, som hjælper dig til at slappe af og nyde livet. Alle forældre har af og til brug for pusterum fra det tunge ansvar med at tage sig af et handicappet barn.

Skyld

Troen på en retfærdig verden skaber til tider en uberettiget skyldfølelse. Vi vil gerne tro, at vores verden er forudsigelig og til at kontrollere. Denne tro beskytter os mod frygt. Vi overbeviser os selv om, at det går slette mennesker slet og gode mennesker godt. Det virker retfærdigt. Det uheldige ved denne tro er, at hvis vi rammes af ulykke, er vi tilbøjelige til at føle, at vi på en eller anden måde selv er ude om det. Visse bemærkninger fra velmenende, men tankeløse mennesker kan udløse sådanne følelser. Kommentarer som fx: »Netop denne oplevelse må have været nødvendig for din frelse,« kan give nogle forældre en smertefuld og uberettiget skyldfølelse. De begynder at spørge: »Hvorfor lige mig? Er jeg så dårligt et menneske, at der skulle noget så alvorligt til for at få mig på ret kurs? Jeg vil bare gerne være en god forælder.« Andre mennesker stiller spørgsmål, fordi de tror, at de kan beskytte sig selv mod den samme oplevelse, hvis blot de kan finde ud af, hvad du har gjort »forkert«.

Du må finde din egen åndelige mening med hensyn til smertelige begivenheder og ikke lade andre pådutte dig svarene på, hvorfor noget sådant er sket. Det tager mange år at forstå det fuldt ud, og nogle gange finder vi ikke svar i dette liv. Stol på, at vor himmelske Fader er kærlighedens Gud, og at han ikke fryder sig over at kunne straffe dig. På den måde finder du en mere præcis mening med den modgang, du møder.

Sorg og vemod

Tab resulterer i stærke følelser. Hvis du har et handicappet barn, føler du måske tabet af det barn, du troede, du skulle opfostre. Du føler måske også sorg over tabet af det, du måske havde forestillet dig var en ideel familie. Du bliver måske nødt til at ændre din definition af en ideel familie.

Da jeg var en ung mor med fire børn, virkede min mand som biskop. Det føltes vidunderligt at være en del af min forestilling om en ideel sidste dages hellig familie. Men min mand døde af kræft, og jeg stod alene tilbage med at skulle opfostre børnene. Jeg måtte begynde at studere igen, tage en uddannelse og arbejde. Jeg måtte omdefinere det, jeg opfattede som en fremtidig ideel sidste dages hellig familie. Jeg blev senere gift med en mand med seks børn, og vi blev en sammenført familie med ti børn. Endnu engang måtte jeg omdefinere, hvad jeg mente, en ideel sidste dages hellig familie var.

Det kan opbygge styrke at lære, hvordan man sørger og derpå kommer videre med livet. Når man får styr på sorgen og arbejder sig gennem den, udvikler man følelsesmæssige, åndelige og psykologiske færdigheder, som kan hjælpe en på andre områder. Ens indfølingsevne kan vokse ved personligt at lære sorgen at kende.

Ofte er barnets dårlige opførsel ganske enkelt et forsøg på at håndtere et eller andet problem. Det fandt vi ud af, da Nikki ikke ville gå i seng og forlangte, at lyset var tændt hele natten.

Vrede

Vi er nødt til at afklare med os selv, hvad det er, vi opfatter som uretfærdighed. Det kan give en et indgående kendskab til livets barske side at opfostre et handicappet barn. Omvendt kan man ved at skabe en ny definition af, hvad der er ret og rimeligt mindske sin vrede. For eksempel, da min datter var 10 år gammel, var hun til fest i Søndagsskolen. Hun kom forslået og blødende hjem. En af drengene i klassen havde kaldt hende en »dum sinke« og skubbet hende. Jeg blev vred over, at nogen havde gjort mit barn fortræd. Vrede følelser kan være et signal om, at der må gøres noget. Vrede kan varsko os om fare, problemer og forseelser, som måske skal rettes. Men vi kan beslutte os for, hvordan vi vil reagere på disse følelser. Vi kan håndtere vreden på en konstruktiv måde.

Min mand og jeg kørte hen til drengens familie. Vi satte os sammen med drengen og hans forældre og talte stille og

Nikki (ovenfor sammen med sin mor, sin familie sine nevøer og sin bror til en fest) lærer os, at hengivenhed, venlighed og næstekærlighed ikke kun er for de hurtige og de stærke.

roligt om, hvad ordet *sinke* betyder. Vi spurgte drengen om, hvordan han ville have det, hvis han ikke kunne gøre det, han holdt af at gøre. Denne dreng blev en af vores datters stærkeste forbundsfæller. Denne oplevelse hjalp i den sidste ende et andet menneske til at udvikle sig. Dette virkede »rimeligt«. Gengældelse ville ikke have ført til retfærdighed. Skønt vrede kan skyldes oplevelser med uretfærdighed, kan vi vende dem til gode oplevelser for os selv og andre.

Universets lov

Handicappede børn har sværere ved at beherske rutinemæssige opgaver og aktiviteter. De kan have endnu sværere ved at lære følelsesmæssige færdigheder. De føler større frustration end andre børn. Hvis handicappet er mentalt, har barnet vanskeligere ved at løse problemer på en rationel måde. Min mand omtaler den adfærd, som skyldes denne vanskelighed, som »universets lov«: Hvis man ikke kan udtrykke sig verbalt, udtrykker man sig med handlinger. Med andre ord bliver det, som man ikke kan udtrykke med ord, udtrykt med gerninger på en eller anden måde, om det så blot er ved at man får mavepine. Ofte er barnets dårlige adfærd blot et forsøg på at takle et eller andet problem.

For eksempel, da min datter var 18 år, ville hun ikke gå i seng og forlangte, at lyset var tændt hele natten. Hun blev meget vred og sagde: »Jeg vil ikke i seng, for der er nogle missionærer, der gemmer sig i min kommodeskuffe.« Det var tydeligvis en vrangforestilling.

I stedet for at blive vred prøvede jeg at forstå hende. Hvad var det, der gjorde hende så bange? Da jeg havde tænkt over det, gik det op for mig, at mange af hendes veninder skulle giftes. Hun havde været med til flere brudefester, hvor brudene havde fået smukke ting, de kunne lægge i deres kommodeskuffer. De skulle nu giftes. De forlod hende og kunne ikke længere være hendes venner. Hun længtes efter at få de samme oplevelser og havde givet udtryk for sine bekymringer: »Bliver jeg nogen sinde gift? Mon der er nogen, der kommer til at elske mig? Mon der er nogen, der holder brudefest for mig og forærer mig smukke ting?« Hendes veninder havde giftet sig med hjemvendte missionærer. Hun kunne se, at de hjemvendte missionærer var fremragende ægtemænd. På en eller anden måde blev det hele rodet sammen. Det stod også skærende og smerteligt klart for hende, at hun ikke havde færdighederne og

evnerne til at kunne leve op til et ægteskab. Hun var ikke verbalt i stand til at give udtryk for disse indre kampe endsige fuldt ud forstå dem, så alt vi hørte om, var en vrangforestilling om nogle missionærer, der gemte sig i skuffen. Det var først, da jeg begyndte at forstå hendes følelser, at jeg kunne tale det igennem med hende. Vi arbejdede sammen på at sætte ord på hendes uro, så hun kunne få afløb for sorgen over ikke at kunne blive gift. Den problematiske adfærd hørte op, og hun kunne sove trygt.

Dårlig opførsel

Mange forældre finder det til tider svært præcist at angive, hvad deres handicappede barns dårlige opførsel skyldes. Forskellige handicap adskiller sig fra hinanden ved de udfordringer, de giver anledning til. Børns naturlige tilbøjeligheder samt stærke og svage sider er forskellige. Årsagerne til den dårlige opførsel er forskellige fra familie til familie. Disse faktorer gør det vanskeligt, men hvis man kan fastslå meningen med den dårlige adfærd, bliver det lettere at finde ud af, hvilke problemer der skal løses. At blive frustreret og vred på barnet har den stik modsatte virkning, fordi disse reaktioner som regel hindrer forældrene i at finde frem til den virkelige årsag til den dårlige opførsel.

En ret almindelig årsag til dårlig opførsel er opmærksomhedssøgning. Barnet prøver måske at få din opmærksomhed, fordi det er sultent, træt, bange, overstimuleret, keder sig, er frustreret, sygt eller er allergisk over for noget bestemt mad eller noget i omgivelserne. Hvis et barn ikke evner at sætte ord på, handler det. Dette gælder især for børn, som har en forstyrrelse, der hæmmer hjernens funktion, som fx DAMP-børn og børn med intellektuelle handicap, maniodepression, eller skizofreni. Barnet føler sig måske overvældet, og kan måske ikke sætte ord på sin frustration. Barnets forældre må være opmærksomme på, hvad det er i barnets liv, der får det til at søge opmærksomhed.

Følgende strategier fungerer ikke med hensyn til at håndtere dårlig opførsel: (1) At opstille disciplinære regler uden at håndhæve dem, (2) at råbe – barnet lærer ikke at høre efter medmindre nogen råber, (3) at fornærme eller bruge skældsord, hvilken kun gør barnet skamfuldt, (4) at inddrage privilegier, som ikke har nogen tilknytning til den dårlige opførsel og (5) at overfuse barnet fysisk eller verbalt. Disse strategier fører som regel til endnu dårligere opførsel snarere end at hjælpe barnet til at lære, hvordan det kan håndtere vanskelige situationer og følelser.

Nikki hjælper andre til at lære medfølelse og forståelse. Jeg er taknemlig for alt det gode, hun har gjort for vores familie såvel som for mange andre.

Velsignelser

Der er mange velsignelser forbundet med at opfostre et barn med et handicap. Jeg er bevidst om den store betydning Nikki har haft for min personlige og åndelige udvikling. Denne opgave har ved mange lejligheder fået mig til at knæle ned, fordi jeg måtte have yderligere vejledning fra en vís himmelsk Fader. Det har åbnet mit hjerte for sandheder, som jeg har ønsket at forstå bedre. Jeg har endnu ikke alle svarene på »Hvorfor mig?« eller »Hvorfor hende?«, men jeg har fået en større forståelse af mange principper – en forståelse, som er uvurderlig for mig.

En af de smukkeste erkendelser er kundskaben om, at mit barns ånd ikke er handicappet. Jeg er blevet klar over, at hun lever et rigt åndeligt liv. Hun er ofte den første i familien, som føler Helligåndens tilstedeværelse ved hellige anledninger. Hun fortæller ofte om åndelige oplevelser, som hendes begrænsede intellekt ikke selv kunne have fundet på.

Da Nikki fik sin patriarkalske velsignelse, fik hun at vide, at hun havde fået denne særlige oplevelse på jorden på grund af hendes retskafne sjæl. Hun hjælper andre til at lære barmhjertighed og forståelse. Jeg er taknemlig for alt det gode, hun har gjort for vores familie såvel som for mange andre. Nikki lærer os, at hengivenhed, venlighed og næstekærlighed ikke kun er for de hurtige eller de stærke, men at det også er for dem, som har det svært. Jeg har et fast håb om et evigt forhold med Nikki. Jeg ved, at når hun til sidst bliver helbredt for sit handicap, kommer jeg til at lære mere af hendes retskafne sjæl. ■

Marleen S. Williams er medlem af Hillcrest Ottende Ward i Orem Hillcrest Stav i Utah.

EN FOLKEFEST I GHANA

MICHAEL OG MARGED KIRKPATRICK

Den tørre ørkenvind blæste det grovkornede sand gennem den forventningsfulde skare i Accra i Ghana. Tusindvis af sidste dages hellige sad stille, mens luften sitrede af spænding. De havde arbejdet og forberedt sig, og nu var de parate. Tiden var inde. Profeten var kommet.

De unge i Ghana var begyndt at glæde sig flere måneder tidligere, da præsident Gordon B. Hinckley havde bedt om, at de unge og børnene blev inddraget i indvielsen af templet i Accra – det første tempel i Vestafrika.

For de unge i Ghana var det ensbetydende med, at de måtte øve sig i timevis på deres folkedanse og -sange og dernæst sætte dem sammen og derved arrangere ikke alene den største ungdomsaktivitet i Afrika nogen sinde, men en imponerende

De unge i Ghana (ovenfor til venstre) sang og dansede i deres folkedragter for at fejre opførelsen af et nyt tempel og et besøg af præsident Gordon B. Hinckley. Som led i festligholdelsen sang en stor gruppe primarybørn klædt i hvidt (nedenfor til venstre) »Jeg er Guds kære barn«.

FOTO: LINDA LEEPER

Præsident Hinckley (øverst) står foran templets hjørnesten. Anansi (ovenfor), en edderkop fra de afrikanske folkesagn, dannede rammen for nogle af indslagene under festivalen (til venstre og ovenfor til venstre).

kulturel begivenhed for profeten og ghaneserne.

Næsten 1000 drenge og piger, 700 primarybørn og alle fuldtidsmissionærerne fra området optrådte på Accras nationalstadion for præsident Hinckley og hans hustru, Marjorie; ældste Russell M. Nelson fra De Tolv Apostles Kvorum; medlemmer af præsidentskabet for det vestafrikanske område med fruer; Ga-stammens råd; medlemmer af Kirken og andre tilskuere. Præsident Hinckley blev budt velkommen på engelsk, fransk, twi og til lyden af trommer.

Missionærerne indledte festivalen med at synge »Tjenere fra himlens konge« (*Salmer og sange*, nr. 164), og derefter tog de unge over. De var klædt i folkedragter og organiseret i stave og distrikter, således at de repræsenterede forskellige regioner og landsbyer.

En af de unge, Desmond Ahwireng, optrådte som Anansi, en legendarisk edderkop fra de afrikanske folkesagn. På scenen drog Anansi rundt fra landsby til landsby i sin søgen efter alverdens goder, som han ville beholde for sig selv og samlede dem i et græskar, som han bar på hovedet. Når han kom til en landsby, sang og dansede de unge for ham og gav ham noget godt, som fx mod, tjeneste, kærlighed, musik og familie.

Ved rejsens ende fandt Anansi templet i Accra. Templets skønhed overbeviste den selviske edderkop om, at han ikke kunne beholde alle de gode ting, han havde samlet, for sig selv, så han tømte græskaret og delte indholdet med alle. Anansis gode gerning blev hyldet af 700 primarybørn, som klædt i hvidt sang »Jeg er Guds kære barn« (*Salmer og sange,* nr. 195).

De unge i Ghana glemmer aldrig indvielsen af templet. Ligesom Anansi elsker de at komme til templet og håber, at dets tilstedeværelse tilskynder dem til at dele de goder, de har, idet de fortsætter med at følge profetens råd. ■

Michael og Marged Kirkpatrick tjente indtil for nylig som ledere af Informationsafdelingen i det vestafrikanske område. De er medlemmer af Holladay 26. Ward i Salt Lake Holladay Stav i Utah.

DEN ENESTE OVERLEVENDE

Selv efter at være blevet reddet fra at drukne, havde jeg brug for at blive reddet.

JOELI KALOUGATA

Det var en overskyet morgen i december 1973, men mit humør afspejlede ikke vejret. Jeg stod på dækket af et fragtskib sammen med mine forældre og mine to yngre søskende og var i højt humør, mens vi begyndte at sejle bort fra vores lille stillehavsø. Skibet hed *Uluilakeba* og havde kurs mod Suva, Fijiøernes hovedstad.

For en 12-årig dreng fra en fjerntliggende ø som Ono-i-Lau, var en tur til storbyen ikke hverdagskost. Sammen med mine forældre og to af mine søskende havde jeg ivrigt set frem til denne dag. Vi fem skulle til Suva for at blive døbt ind i Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige.

Vi fandt sandheden

Det gengivne evangeliums lys havde i begyndelsen skinnet i vores hjem på en usædvanlig måde. Min far, Mosese, var vokset op som metodist. Men efter i mange år personligt at have studeret Bibelen var han nået frem til, at Jesu Kristi sande kirke, som den er beskrevet i det hellige skrifter, ikke fandtes på vores lille ø. Han lod aldrig sin familie komme til gudstjeneste i nogen anden kirke, men vi samledes dagligt for hans fødder og blev undervist ud fra Bibelen. Som årene gik forsatte min far med at granske skrifterne, og han blev mere og mere overbevist om, at Jesu Kristi sande kirke ikke fandtes.

Således forblev vi i mørke, indtil vores fætter Siga i 1971 kom tilbage på et kort visit. Siga var flyttet til Hawaii. Vi glædede os over denne uventede genforening. Min mor lavede straks te til vores gæst, men til vores overraskelse sagde han nej tak. Han forklarede, at han på Hawaii var blevet omvendt til mormonkirken og ikke længere drak te. Min far havde aldrig hørt om den religion og spurgte: »Hvad er det for en kirke?« Siga foreslog, at han slog det op i ordbogen. Under »Mormon« læste min far: »Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige«.

Min far sprang op og slog næven i bordet. I samme øjeblik havde Helligånden bekræftet for ham, at dette var, hvad han havde søgt efter hele livet. Hele hans ansigtsudtryk ændrede sig, idet han bad Siga om at fortælle ham om denne kirke. De begyndte at læse i det fjerde kapitel af Efeserbrevet, og de havde en lang samtale, hvor de talte om »én tro, én dåb« (v. 5) og behovet for apostle og profeter. Siga foreslog, at min far skulle kontakte missionærerne og få mere at vide.

Sådan hørte vi for første gang om Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Min far begyndte at skrive sammen med præsident Ebbie L. Davis for Suva-missionen i Fiji, og han sendte os et eksemplar af Mormons Bog. Snart fik vi også tilsendt andre bøger og pjecer om Kirkens lære. Min far slugte dem alle, og han fandt svar på sine spørgsmål. Der gik ikke længe, før han af hele sit hjerte ønskede, at

ILLUSTRATION: GREGG THORKELSON

hans familie blev døbt. Men Kirken fandtes ikke på vores ø. Vi blev hurtigt klar over, at vi måtte rejse hen til et sted, hvor Kirken var, for at blive døbt. Og for vores vedkommende var det Suva.

På det vrede hav

Efter to års planlægning og forberedelse oprandt dagen omsider, og vi gik om bord på *Uluilakeba*. Luften sitrede af spænding, mens vi trængte os om bord med de andre passagerer. Vi fyldtes af håb og spænding, mens vi ventede på at påbegynde vores rejse.

Skibet lagde fra land klokken 8 mandag morgen den 10. december 1973. Jeg var så spændt, at jeg næppe lagde mærke til vindstødene og de truende skyer, som nærmede sig forude. Men efterhånden som båden kom ud på åbent hav, blev vejret dårligere. Snart lød vejrmeldingen, at et tropisk uvejr nærmede sig. Trods advarslerne var vores kaptajn overbevist om, at vi trygt kunne sejle videre. Vi fortsatte, mens havet omkring os blev stadig mere oprørt, og det regnede mere og mere. Inden længe blev passagererne bedt om at søge ly inden for, mens besætningen navigerede gennem de store bølger.

Kaptajnen var i familie med min far, og han gav os sin kahyt, hvor vi kunne hvile os, mens vi red stormen af. Der klyngede vi os sammen som familie og ventede. Skibet rullede nu voldsomt, men efter nogle få minutter faldt min bror og søster og jeg alligevel i søvn.

Et øjeblik efter – sådan virkede det i hvert fald – vågnede vi ved, at min mor skreg. Vandet strømmede nu ind gennem et lille koøje. Jeg satte mig

Efter det, der virkede som en evighed, stod solen atter op, og jeg holdt fast endnu en dag og endnu en nat. Omkring klokken 17 om onsdagen blev vi omsider fundet af en redningsbåd.

op og lagde mærke til, at min far ikke var der. Jeg troede, at han var gået op på dækket, så jeg forlod min mor og mine to søskende. Det var ret svært at klatre op på dækket, skønt jeg i min panik ikke var klar over hvorfor. Jeg forstod ikke, at skibet havde taget for meget vand ind og var ved at synke. Netop som jeg nåede op på dækket, kæntrede *Uluilakeba*, og jeg blev slynget ud i de vrede bølger.

Det eneste jeg tænke på var at overleve. Jeg svømmede desperat af al styrke for at holde hovedet op over de tårnhøje bølger. Efter et par minutter fik jeg øje på en ældre mand, som holdt fast i to flydende net med kokosnødder. Det lykkedes mig at svømme hen til ham, og jeg bønfaldt ham om at give mig det ene net, hvilket han heldigvis gjorde. Jeg greb fat i nettet og klyngede mig til det som til livet.

Minutterne gik, og pludselig fik jeg øje på min mor. Hun fik også øje på mig, svømmede over til mig, og vi omfavnede hinanden. Jeg skal aldrig glemme hendes ord om, at jeg skulle holde fast i nettet, uanset hvad, for det ville redde mit liv. Så kyssede hun mig på kinden og svømmede hen for at lede efter min bror og søster. Jeg så aldrig min mor igen.

Uvejret fortsatte med at rase, så jeg tænkte ikke over, hvad der var sket. Jeg tænkte kun på at holde hovedet over vandet. Jeg duvede op og ned i vandet og kunne se mange andre mennesker, men jeg kunne ikke finde min familie.

Timerne sneglede sig af sted som i et mareridt. Snart blev det nat, og vi svømmede rundt i mørket. Efter det, der virkede som en evighed, stod solen atter op, og jeg holdt fast endnu en dag og endnu en nat. Omkring klokken 17 om onsdagen blev vi omsider fundet af en redningsbåd.

Der var gået mere end to hele døgn. Af de omtrent 120 passagerer, der var gået om bord på det forliste skib, blev kun 35 fundet i live i vandet. Vi blev sejlet til Suva og indlagt på sygehuset. Der hørte vi nærmere om, hvad der var hændt. Mindre end fire timer efter at vi havde lagt fra, var vi blevet ramt af cyklonen Lottie – et tropisk uvejr, som hurtigt var gået i opløsning. Man fandt aldrig *Uluilakeba*. Jeg fandt også ud af, at jeg var den eneste overlevende af de fem medlemmer af min familie, som var gået om bord. Min families planer om at blive døbt var sunket i havets dyb.

Forsvundet og genfundet

Tiden gik, og jeg blev på øen Viti Levu, Fijis hovedø. Jeg flyttede ind hos min storesøster, som var flyttet hjemmefra flere år forinden. I kølvandet på den kaotiske tragedie mistede præsident Davis kontakten til mig, og jeg mistede kontakten til Kirken. Men da han hørte, at jeg havde overlevet, bad han missionærerne om at søge efter mig. De ledte i månedsvis, men uden held. Præsident Davis' tid som missionspræsident udløb, og han bad sin efterfølger om at søge videre.

Årene gik, men på grund af dårlige kommunikationssystemer kunne man ikke finde mig. Familien, som jeg boede hos, var ikke interesseret i evangeliet, så jeg havde ikke noget stort håb om at finde Kirken i mine teenageår. Jeg kæmpede med tabet af min familie og undrede mig over, hvorfor jeg var ladt alene tilbage. Men i mit hjerte gemte jeg de sandheder, som mine forældre havde lært mig. Skønt jeg fra tid til anden gav efter for svagheder og fristelser, huskede jeg altid på min fars vidnesbyrd om Jesus Kristus og hans sande kirke. Med tiden blev jeg gift og bosatte mig på Vanua Levu, Fijis nordligste ø.

En dag i marts 1985, mens jeg ikke så langt fra hovedvejen passede mit arbejde med at skære kopra, standsede et ældre ægtepar i en lille bil og kaldte på mig. De spurgte, om jeg kendte en mand ved navn Joeli Kalougata. Men før jeg fortalte dem, at de faktisk havde fundet ham, spurgte jeg dem om, hvad de ville. De præsenterede sig om ældste og søster Kimber og forklarede, at de var missionærer fra Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Endelig havde de fundet mig! Hvilket vidunderligt øjeblik. Jeg fik de seks missionærlektioner på to dage og blev døbt den 18. marts 1985 sammen med min hustru Elenoa. Vores liv har aldrig været det samme siden.

Jeg ser tilbage på de store velsignelser, som min himmelske Fader har udøst over mig hele mit liv. Jeg vil altid være taknemlig for mine kærlige forældre og de principper og sandheder, de lærte mig. Takket være mine forældres eksempel tilhører min hustru og mine børn nu Jesu Kristi sande kirke.

I 1998 fløj Elenoa og jeg til Tonga for at indgå hellige, evige pagter i templet i Nuku'alofa og udførte tempelordinancer for mine forældre og søskende. Nogle få år senere blev vore børn beseglet til os i det nye tempel i Suva i Fiji. Når jeg ser på min familie nu – min evige familie – takker jeg Herren for, at han har husket på mig og atter har bragt mig evangeliet. ■

Joeli Kalougata er medlem af Nabua Gren i Labasa-distriktet i Fiji.

Ældste og søster Kimber forklarede, at de var missionærer fra Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Endelig havde de fundet mig! Hvilket vidunderligt øjeblik.

Tillæg dig evige vaner

Som unge voksne er det jeres udfordring at kende, forstå og følge Herrens vej.

ÆLDSTE EARL C. TINGEY
De Halvfjerds' Præsidium

Der er visse beslutninger, som vi kun har nødig at træffe én gang. Når først vi har truffet beslutningen, behøver vi ikke at spekulere over, hvordan vi vil handle i en bestemt situation i fremtiden. Vore beslutninger udvikler vaner eller adfærdsmønstre. *Vaner* er det, der bedst beskriver de råd, jeg gerne vil give Kirkens unge voksne. Det er vigtigt, at I, med den alder og den livserfaring I har, ved, hvordan I tillægger jer vaner eller adfærdsmønstre, som fører til evig lykke.

Der er sikkert mange af jer, der har brugt et mønster, hvis I skulle sy en ny kjole eller bygge et modelfly. *Mønster* kan også bruges til at beskrive vaner, adfærd eller noget, der gentages.

Herren brugte ordet *mønster* i en åbenbaring til profeten Joseph Smith i 1831: »Jeg vil give jer et mønster i alle ting, så I ikke bliver forført; thi Satan drager om i landet og prøver at forføre folkene« (L&P 52:14).

Da denne åbenbaring blev givet, var Kirken knap et år gammel, og visse tilkendegivelser af falske og forføriske ånder kom til udtryk i Kirkens første tid. Derfor gav Herren i dette afsnit klart og tydeligt instruktioner om, at der findes et fastlagt mønster, som alle fremgangsmåder, ordinancer og handlinger skal følge. Dette mønster skulle hjælpe de hellige til at handle på Herrens måde.

Vores udfordring er at kende, forstå og følge Herrens vej. Han har fastlagt afprøvede adfærdsmønstre, som kan hjælpe os til at finde glæde i dette liv og gøre os værdige til evigt liv, hvis vi følger dem. Profeten Joseph Smith har sagt: »Gud bor i evigheden og ser ikke på tingene, som vi gør.«[1] Hvis vi kan begynde at se tingene, sådan som vor himmelske Fader ser dem – og dette kan lade sig gøre, hvis vi studerer skrifterne, følger profeterne og modtager personlig åbenbaring – kan vi måske undgå nogle af de ulykker og uheld, som kan ramme os.

Lad os se nærmere på seks guddommelige vaner, som Herren ønsker, at vi skal følge.

Moralsk renhed

Vær ren. I over ti år har Det Første Præsidentskab opfordret Kirkens unge til at følge forskrifterne i et vidunderligt lille hæfte, der hedder *Til styrke for de unge*. I dette hæfte opridses de standarder, der holder jeres sind og legeme rent for verdens synder.

Skønt dette hæfte henvender sig til de unge, ville alle I unge voksne gøre klogt i at fortsætte med at følge rådene i hæftet. Jeg vil gerne fortælle jer om en personlig

oplevelse, jeg har haft med *Til styrke for de unge*.

Søster Tingey og jeg boede i Afrika. Jeg var blevet sendt til Burundi, et lille land i den østlige del af det centrale Afrika. Der boede der nogle trofaste familier, som havde holdt kirkemøder i deres hjem, og som ønskede at få tildelt missionærer, som kunne hjælpe dem.

Jeg mødtes med en meget venlig herre, som repræsenterede regeringen. Jeg forklarede ham, hvem vi var, hvad vi underviste i, og hvordan etableringen af Kirken i hans land ville være til velsignelse for dets indbyggere. Da jeg var færdig, sagde han: »Jeg kan ikke se, at der er noget af det, De har fortalt mig, som er anderledes end det, der allerede findes i vores land. Jeg ser ingen grund til at godkende Deres anmodning om at lade missionærerne komme ind i vores land.«

Jeg var helt knust. Vores møde var næsten forbi, og om et øjeblik ville jeg blive fulgt ud af hans kontor. Jeg bad en stille bøn i mit hjerte om noget, jeg kunne sige. Pludselig fik jeg en indskydelse. Jeg tog min tegnebog frem og viste ham det lille kort *Til styrke for de unge*, som jeg altid har på mig. Under resten af vores samtale fortalte jeg ham hurtigt, at hver eneste af vore unge i Kirken havde et eksemplar af dette lille hæfte. Jeg læste nogle af emnerne op og forklarede, at vi lærer vore unge disse vaner.

»Prøver De at fortælle mig, at I forventer, at de unge fra jeres kirke efterlever disse standarder?« spurgte han.

»Ja,« svarede jeg, »og det gør de.«

»Det er imponerende,« sagde han. »Kunne De ikke sende mig nogle af disse hæfter, så jeg kan dele dem ud blandt de unge i min kirke?«

Ministeren sagde: »Jeg ser ingen grund til at godkende Deres anmodning om at lade missionærerne komme ind i vores land.« Jeg bad om at få noget, jeg kunne sige. Pludselig fik jeg en indskydelse. Jeg trak kortet Til styrke for de unge frem.

PAPIRUDKLIP: JULIE F. YOUNG; FOTO AF PAPIRUDKLIP: CHRISTINA SMITH

Sørg for, at de vaner, I tillægger jer, er Herrens måde at leve på. Hold sabbatsdagen hellig og betal jeres tiende og offerydelser.

Da jeg kom tilbage til Johannesburg, sendte jeg ham 500 eksemplarer af hæftet på fransk og engelsk. Efter en måneds tid fik vi officielt en godkendelse fra regeringen i Burundi, der gav tilladelse til, at vores kirke kunne blive etableret i det land.

Jeg ved ikke, hvor stor betydning min rolle havde i forløbet, men jeg ved bestemt, at hæftet *Til styrke for de unge* hurtigt blev opfattet af denne gode mand som noget af stor værdi, og at det sandsynligvis var medvirkende til at sikre os officiel godkendelse.

Jeg vil gerne give hver eneste af jer det råd, at I får fat i jeres eget personlige eksemplar af dette hæfte og følger de forskrifter og standarder, der ridses op i det, så I kan nyde de velsignelser, som Det Første Præsidentskab har lovet:

»Vi lover jer, at når I holder disse standarder og lever efter sandhederne i skrifterne, så vil I være i stand til at udføre jeres livsværk med større visdom og dygtighed og kunne bære prøvelser med større mod. I vil få Helligåndens hjælp. I vil have det godt med jer selv og vil være en positiv indflydelse i andres tilværelse. I vil være værdige til at komme til templet for at modtage hellige ordinancer. Disse velsignelser og mange flere kan blive jeres.«[2]

Sabbatsdagen

Hold sabbatsdagen hellig. Tiden er nu inde til at tillægge jer en vane, som kan blive et adfærdsmønster for jer hele livet igennem. Skikken med at overholde sabbatten blev tydeligt fastlagt i de ti bud (se 2 Mos 20:8-11).

Og Herren har gentaget dette råd i en åbenbaring, som blev givet gennem profeten Joseph Smith i vor tid:

»Og for at du kan holde dig fuldstændig uplettet af verden, skal du gå til bedehuset og ofre dine sakramenter på min hellige dag.

Thi sandelig, dette er en dag, der er bestemt for dig til at hvile fra dit arbejde og tilegne den Allerhøjeste din andagt« (L&P 59:9-10).

I verden i dag med den store fokus på forbrug er det svært at skelne søndagen fra en hvilken som helst anden dag i ugen. Hvis I ikke er påpasselige, kommer I stille og roligt til at begynde at overtræde den hellige sabbat og snart tillægge jer jeres eget adfærdsmønster – ikke Herrens adfærdsmønster – hvilket med tiden bliver vanskeligt at bryde.

I studerende bør måske tænke over, hvad jeres standard skal være med hensyn til at studere på sabbatten. Jeg taler af erfaring, for jeg har gået på tre universiteter, hvor jeg studerede jura og tog kandidateksamen inden for erhvervsret. Noget af tiden tjente jeg som biskop og arbejdede samtidig som advokat i New York. Jeg havde enhver fristelse og mulighed for at læse lektier på sabbatsdagen, men gjorde det ganske enkelt til et spørgsmål om tro og princip, at jeg ville undgå at læse lektier om søndagen. Jeg føler, at Herren honorerede min beslutsomhed. Jeg var i stand til at fuldende alt, hvad jeg havde sat mig for med hensyn til uddannelse, og jeg udmærkede mig der, hvor jeg havde brug for at udmærke mig.

Sabbatsdagen kan blive en vidunderlig dag at gøre godt på. I kan tage til jeres møder, nyde nadveren, faste, studere evangeliet, besøge dem der har behov, skrive til nogle missionærer, læse gode bøger og tage jer tid til at meditere og grunde over og analysere, hvor I er på vej hen, og hvad I bruger jeres liv til.

Ældste Mark E. Petersen (1900-1984) fra De Tolv Apostles Kvorum har sagt: »Vores overholdelse eller overtrædelse af sabbatten udgør en ufejlbarlig målestok for vores holdning til Herren personligt og til hans lidelse i Getsemane, hans død på korset og hans opstandelse fra de døde. Det er et tegn på, om vi er kristne i gerning, eller om vores omvendelse er så overfladisk, at højtideligholdelsen af hans sonoffer betyder lidt eller intet for os.«[3]

Tiende og offerydelser

Betal jeres tiende og offerydelser. Det er vigtigt, at I hver især gør jer det til en vane at tage en tiendedel af jeres indkomst og betale den som tiende til jeres biskop. I bør også komme til tiendeopgørelse, så der kan foretages en registrering af jeres bidrag i Kirkens officielle optegnelser.

Mange af jer har kun en meget lille indtægt, mens I studerer. Andre af jer begynder så småt at oppebære en betydelig indkomst. I alle tilfælde kræver det stor tro at betale sin tiende. Jeg aflægger ydmygt vidnesbyrd om, at det vil være til velsignelse for jer at tillægge jer denne vane nu. I kan umuligt forestille jer, hvor meget godt I vinder for evigt som følge af det.

Mange af jer har ikke tillagt jer den vane at betale fasteoffer. Mange af jer har haft forældre, som har betalt fasteoffer, mens I voksede op. Efterhånden som I bliver en »familie« eller en »husstand«, bør I tillægge jer den vane at betale et ærligt fasteoffer, så biskoppen eller grenspræsidenten på rette måde kan sørge for de fattige og nødlidende i Kirken.

Tjeneste i Kirken

Tjen i Kirken, når som helst I bliver kaldet. Denne kirke er en lægmandskirke, hvor alle medlemmer har et kald i riget. Præsident Gordon B. Hinckley har påpeget, at et ansvar er en af de afgørende betingelser for, at nydøbte medlemmer forbliver aktive.

Mit råd til jer er, at I tager imod et hvilket som helst kald, I får – og tjener med flid. Jeg vil gerne fortælle jer om en personlig oplevelse, som viser, hvordan de, som tjener i Kirken, kan blive velsignet.

Efter at jeg havde dimitteret fra jurastudiet, arbejdede jeg i militæret i tre år. Min hustru og jeg flyttede fra Utah og endte til sidst på en stor kaserne i New York City. Hen imod udløbet af min treårige kontrakt med militæret, og mens vi gjorde klar til at flytte tilbage til Utah, blev jeg kaldet til biskop for Manhattan Ward i New York City.

På det tidspunkt havde vi fået tre af vore fire børn. Det var et kald, der kom fuldstændig uventet, og som satte vores tro på prøve. Jeg ville blive nødt til at tage eksamen i procesret for at kunne drive advokatvirksomhed i staten New York, og vi ville blive nødt til at flytte med vore børn ind i et meget tæt befolket område af New York City, hvilket var en fuldstændig fremmed livsstil for os.

Men da jeg hele mit liv var blevet rådet til at tage imod et kirkekald, og da jeg følte, at jeg skulle tage imod dette nu, blev jeg biskop for en stor menighed, der bestod af omkring 1.000 medlemmer.

Da jeg havde tjent som biskop i næsten syv år, var jeg meget bekymret, fordi vi havde nu været gift i ti år, havde fire børn og boede stadig i en lejet lejlighed. Da vi tænkte, at vi ville være bedre tjent med at opbygge friværdi i et hus, overvejede vi at flytte fra byen til en forstad.

Den lille treværelses lejlighed vi boede i, lå i et stort højhus midt i New York City. På det tidspunkt solgte boligforeningen ejendommen og lejlighederne blev lavet til ejerlejligheder. Loven gav mulighed for, at lejeren kunne købe sin lejlighed til en pris, der var lavere end markedsprisen, og derefter videresælge den til markedspris.

Med de penge, vi havde sparet op gennem årene, købte vi vores lejlighed og solgte den videre. Fortjenesten ved salget svarede næsten til vores månedlige husleje i de syv år, vi havde boet der. Da jeg fandt ud af det, kom jeg i tanke om min bekymring om, at vi ikke havde opsparet nogen friværdi i et hus i al den tid. Da gik det op for mig, at jeg ikke på nogen måde kunne have administreret mine penge bedre, end Herren havde gjort. Vores trofaste tjeneste i de syv år blev belønnet på en

Tjen i Kirken, når som helst I bliver kaldet. Denne kirke er en lægmandskirke, hvor alle medlemmer har et kald i riget.

måde, som vi ikke kunne have forudset.

Jeg fortæller jer ikke dette vidnesbyrd for at fremhæve vore egne forhold, men for at få jer til at forstå, at Herren kender jer, og han kender til jeres trofaste tjeneste. Tjen med begejstring, så velsigner Herren jer for jeres indsats.

Vær seriøs og læs flittigt, så I kan udmærke jer inden for jeres uddannelse. Tillæg jer vaner, som forbereder jer til velsignelserne ved celestialt ægteskab.

Uddannelse og forberedelse til fremtiden

Udmærk jer inden for jeres uddannelse. Når I bliver færdiguddannet og får arbejde, bliver jeres muligheder i høj grad baseret på jeres karakterer og jeres evne til at arbejde.

Det er til tider let, når man fuldstændig er omgivet og opslugt af det travle universitetsliv, at glemme, at man studerer for at få en god uddannelse. De sociale sider af universitetslivet er vigtige, men vær påpasselig med ikke at lade dem overskygge det vigtigste formål med, at I er der – at I får en god uddannelse. Vær seriøs. Læs flittigt, og sæt jer ind i stoffet.

Celestialt ægteskab

Tillæg jer en vane, der vil lede jer til at modtage velsignelserne og ansvarene i forbindelse med celestialt ægteskab. Den vigtigste vane, I kan tillægge jer i jeres liv på dette tidspunkt, er en vane, som fører til celestialt ægteskab.

Kirkens lære er meget tydelig: Et menneske bør være værdig til at blive viet i templet og stræbe efter at stifte en retskaffen familie, sådan som der står i skrifterne og i »Familien: En proklamation til verden.«[4]

Læren om celestialt ægteskab er følgende:

»Der findes tre himle eller grader i den celestiale herlighed.

For at opnå den højeste må et menneske indtræde i denne præstedømmets orden, hvormed der menes den nye og evige ægteskabspagt.

Den, som ikke gør dette, kan ikke opnå den.

Han kan indtræde i den næste, men dermed ender hans rige. Han kan ikke have afkom« (L&P 131:1-4).

Om mændenes forpligtelse til at gifte sig har præsident Joseph Fielding Smith (1876–1972) sagt: »Enhver ung mand, som af ligegyldighed tilsidesætter dette store bud om at gifte sig, eller som ikke vil giftes, fordi han er så egoistisk, at han ikke vil påtage sig de ansvar, som ægteskabet bringer med sig, følger en kurs, som vækker Guds mishag.«[5]

Kære unge, det er vigtigt, at I tillægger jer den vane at være åben og villig til indgå i dette vidunderlige forhold mellem mand og hustru, og at I bliver beseglet i et evigt forhold.

Tillæg jer vaner

Det er vigtigt at tillægge sig vaner i livet, som leder til evig lykke. Disse vaner omfatter (1) at være ren og følge forskrifterne i *Til styrke for de unge*, (2) at holde sabbatsdagen hellig, (3) at være taknemlig for de velsignelser, man får ved at betale tiende og offerydelser, (4) at tjene trofast i Kirken, (5) at udmærke sig inden for sin uddannelse og forberede sig til fremtiden og (6) tage imod velsignelserne og ansvaret i forbindelse med celestialt ægteskab.

Jeres generation giver stort håb for Kirkens fremtid. Jeg tror på jer. I har mange udfordringer, men vi ved også, at I kan overvinde disse udfordringer på en vellykket måde. Vær værdig og modtagelig for personlig inspiration. I må være villige til at gå fremad med tro, så Herrens evige hensigter kan blive bragt til udførelse over hele verden. Vi ved, at I kan gøre det. ■

Tilpasset efter et CES-foredrag, holdt 5. maj 2002 i Mesa i Arizona.

NOTER

1. *Profeten Joseph Smiths lærdomme*, udv. Joseph Fielding Smith, 1954, s. 430.
2. *Til styrke for de unge*, 2001, s. 2, 3.
3. »The Sabbath Day«, *Ensign*, maj 1975, s. 49.
4. Se indersiden af dette blads omslag.
5. *Lærdomme om Frelse*, saml. Bruce R. McConkie, 3 bd., 1977-1980, 2:74.

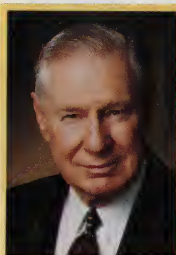
FOR BØRN • JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • OKTOBER 2004

Lille Liahona

HELLIGE PRÆSTEDØMME-VELSIGNELSER

PRÆSIDENT JAMES E. FAUST
Andenrådgiver i Det Første Præsidentskab

Præsident Faust forklarer, hvordan præstedømmevelsignelser styrker og højner os.

En præstedømmevelsignelse er hellig. Den kan være en hellig og inspireret fremstilling af vores ønsker og behov. Hvis vi er i harmoni med Ånden, kan vi modtage en bekræftelse af de lovede velsignelser. Præstedømmevelsignelser kan hjælpe os i livets små og store beslutninger. Hvis vi gennem vores præstedømmevelsignelser kunne se blot en skygge af det menneske, Gud ønsker, at vi skal være, ville al vores frygt forsvinde, og vi ville aldrig mere tvivle.

Jeg kan huske, at jeg som dreng var meget fascineret af min bedstemors forstørrelsesglas, som hun brugte på sine gamle dage, når hun skulle læse eller brodere. Når jeg stillede skarpt med glasset, blev alt, hvad jeg så på, forstørret. Men det, der fascinerede mig mest, var det, der skete, når linsen koncentrerede sollyset på en ting. Sollyset fik utrolig kraft, når det passerede gennem forstørrelsesglasset.

Velsignelser styrker og højner os. I Kirken kan alle, som er værdige, få en velsignelse af dem, der har myndighed til at give præstedømmevelsignelser. En værdig far eller bedstefar eller andre, som bærer Det Melkisedekske Præstedømme kan give medlemmer en velsignelse, hvis de er syge, eller der indtræffer vigtige begivenheder i deres liv. Sådanne personlige velsignelser er en del af den fortsatte åbenbaring, som vi gør krav på som medlemmer af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige.

Vi kan – ligesom det, jeg så i min bedstemors forstørrelsesglas – [i kraft af præstedømmevelsignelser] blive stærkere, vore talenter og evner kan højnes og blive flere, vores forståelse kan øges og vores åndelighed kan blomstre op. ●

Fra en generalkonferencetale fra oktober 1995.

Taler fra generalkonferencen

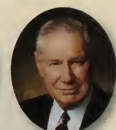
»Hvad jeg, Herren, har talt, har jeg talt … enten ved min egen røst eller mine tjeneres, thi det er det samme« (L&P 1:38).

Præsident
Thomas S. Monson

Præsident
Gordon B. Hinckley

Præsident
James E. Faust

MØDET LØRDAG FORMIDDAG

Taler ____________________

Det har jeg lært: ____________________

Det vil jeg gøre for at følge hans råd: ____________________

MØDET LØRDAG EFTERMIDDAG

Taler ____________________

Det har jeg lært: ____________________

Det vil jeg gøre for at følge hans råd: ____________________

MØDET SØNDAG FORMIDDAG

Taler ____________________

Det har jeg lært: ____________________

Det vil jeg gøre for at følge hans råd: ____________________

MØDET SØNDAG EFTERMIDDAG

Taler ____________________

Det har jeg lært: ____________________

Det vil jeg gøre for at følge hans råd: ____________________

Følg profeten

»Hvad jeg, Herren, har talt, har jeg talt ... enten ved min egen røst eller mine tjeneres, thi det er det samme« (L&P 1:38).

SHEILA E. WILSON

Vor himmelske Fader ønsker, at du skal komme tilbage og bo hos ham. Derfor har han kaldet profeter til at undervise og vejlede dig. Når du lytter til profeten, lytter du til det menneske, som vor Fader i Himlen har kaldet til at repræsentere sig og tale for sig.

Gordon B. Hinckley har bedt os om at styrke vores familie (se »Tak Herren for hans velsignelser«, *Liahona*, juli 1999, s. 104-105). Han fortæller os, at hvis vi ser efter det gode i hinanden, får vi et lykkeligt hjem. Vi skændes mindre. Vi tilgiver hinanden mere og bliver mere lykkelige!

For mange år siden sad elleveårige Camilla foran fjernsynet og lyttede til generalkonferencen. Da hun var yngre, tegnede hun tegninger, men den dag sad hun og lyttede opmærksom til det, som profeten opfordrede hende til at gøre. Præsident Ezra Taft Benson (1899-1994) bad alle om at læse i skrifterne, komme i templet, tilbringe mere tid sammen med familien om søndagen og holde familieaftten. Camilla vidste, at hvis hun fulgte profeten, kunne hun være med til at gøre sin familie stærkere. I dag ved Camilla, at hendes familie fik større kærlighed til hinanden og til Jesus Kristus ved at følge profetens råd.

Jesus sagde: »Kom så og følg mig!« (Luk 18:22). Når du følger profeten, følger du Jesus Kristus.

Generalkonferenceaktivitet

Ved hvert konferencemøde kan du lytte til en tale af et medlem af Det Første Præsidentskab eller af en af apostlene. I venstre side af hver kasse på side L4 kan du skrive, hvad du har lært af vedkommende, og derefter tegne en tegning af det. I den højre side kan du skrive, hvad du vil gøre for at følge hans råd og tegne en tegning af det. Hvis konferencen ikke transmitteres eller udkommer, hvor du bor, kan du bruge dette nummer af *Liahona* (se for eksempel s. 2-7 og L2-L3). Udfyld kasserne med det, du har lært.

Forslag til fællestid

1. Læs Lære og Pagter 1:38 højt. Læs sammen beretningen i Josvabogen 6:6-16, 20, og opfør hændelsen som rollespil (se Undervisning, den største kaldelse, *2000, s. 177-178). Du skal bruge nogen til at spille Josva, de syv præster (hver med et ark papir rullet sammen, så det forestiller et vædderhorn), og israelitterne. I stedet for at råbe synger I en sang eller en salme, mens børnene står op og forestiller muren omkring Jeriko. Lad børnene sætte sig for at vise, at muren falder sammen. Opfør en fremsigelse (se* Undervisning, den største kaldelse, *s. 168). Lad »Josva« sige: »Vælg i dag ... Jeg og mit hus vil tjene Herren« (Jos 24:15). Lad alle svare med en fremsigelse af Josvabogen 24:24. Bær vidnesbyrd om, at vores familie bliver styrket, når vi tjener Herren.*

2. Bed et barn om at gå ud af værelset, mens du gemmer et billede af et hjem. Bed barnet om at komme ind igen, og bed vedkommende om at finde »hjem«. Fortæl barnet, at der er en, der kan hjælpe. Sluk lyset, giv et barn en lommelygte, og lad vedkommende vise »det vildfarne barn« vej til »hjemmet« ved at lyse på gulvet. Vore dages profeter har fortalt os om, hvor vigtig familien er. På samme måde som lommelygten oplyste vejen til hjemmet, bliver vores profets råd det »værktøj«, som kan styrke vores familie. Klip et billede af en familie ud i brikker, og skriv et råd fra vore profeter på hver brik. (Se de seneste konferencenumre og »Vi lytter til profetens røst«). Gør derefter brikkerne fast til forskellige stykker værktøj (en skruetrækker, et målebånd osv.) Del primarybørnene op i grupper, og lad hver gruppe vælge et stykke værktøj. Bed grupperne om at tale om, hvordan profetens råd kan være et værktøj, som vi kan opbygge vores familie med, og vær forberedt til at (a) sige, hvad de kan gøre for at følge det pågældende råd, og (b) foreslå en sang eller en salme, som underbygger rådet. Lad dem sætte deres brikker fast på tavlen, aflægge rapport og synge. ●

FRA PRÆSIDENT HEBER J. GRANTS LIV

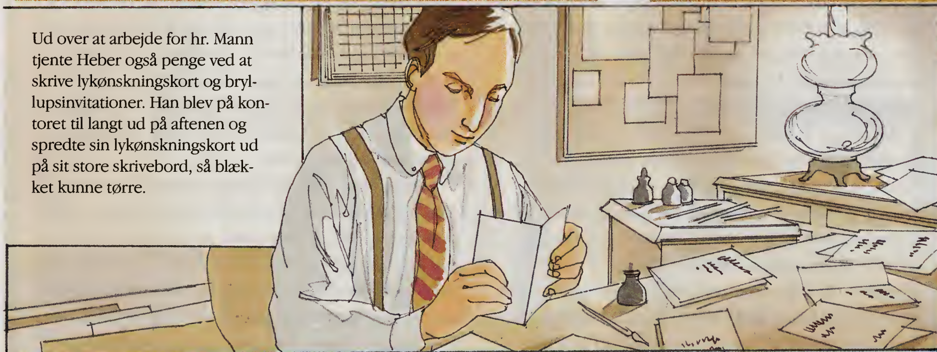
En arbejdsbi

Da Heber J. Grant var en ung mand, arbejdede han for forsikringsagenten H.R. Mann. Han behandlede Heber som sin søn.

Ud over at arbejde for hr. Mann tjente Heber også penge ved at skrive lykønskningskort og bryllupsinvitationer. Han blev på kontoret til langt ud på aftenen og spredte sin lykønskningskort ud på sit store skrivebord, så blækket kunne tørre.

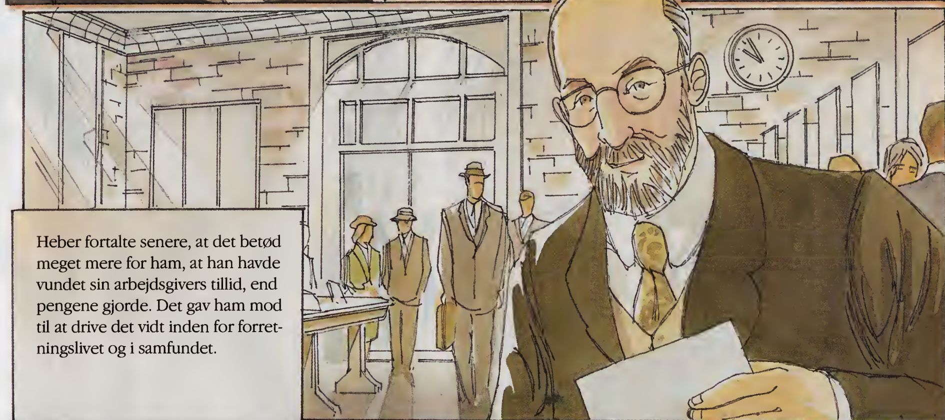

En nytårsaften så hr. Manns kompagnon, hr. Wadsworth, at Heber stadig var på kontoret. Han var travlt optaget af at skrive lykønskningskort.

ILLUSTRATION: MIKE EAGLE

Du er den eneste, jeg vil forære en nytårsgave. Du holder tilsyneladende af at arbejde, hvorimod de fleste andre drenge kigger på uret og længes efter at få fri.
Ih tak! Et hundrede dollar?

Heber fortalte senere, at det betød meget mere for ham, at han havde vundet sin arbejdsgivers tillid, end pengene gjorde. Det gav ham mod til at drive det vidt inden for forretningslivet og i samfundet.

I må være optændt af et ønske om at arbejde og lære, så vil det gå jer vel i livets kamp.
Som profet opfordrede han de unge til også at være flittige.
Tilpasset efter Francis M. Gibbons, Heber J. Grant: Man of Steel, Prophet of God, *1979, s. 24-26; Heber J. Grant, »Arbejde adler«,* Den danske Stjerne, *august 1979, s. 4-9, 24.*

MINE EVANGELISKE STANDARDER

Jeg vil følge vor himmelske Faders plan for mig.

Jeg vil huske min dåbspagt og lytte til Helligånden.

Jeg vil vælge det rette. Jeg ved, at jeg kan omvende mig, når jeg har gjort noget forkert.

Jeg vil være ærlig over for vor himmelske Fader, andre og mig selv.

Jeg vil omtale vor himmelske Faders og Jesu navn med ærbødighed. Jeg vil ikke sværge eller bande.

Jeg vil gøre det på sabbatten, som vil hjælpe mig med at føle mig nærmere vor himmelske Fader.

Jeg vil ære mine forældre og gøre min del for at styrke min familie.

Jeg vil bevare mit sind og mit legeme helligt og rent,
og jeg vil ikke deltage i noget, som skader mig.

Jeg vil klæde mig sømmeligt for at vise respekt over
for vor himmelske Fader og mig selv.

Jeg vil kun læse og se det, som er behageligt for
vor himmelske Fader.

Jeg vil kun lytte til musik, som er behagelig for
vor himmelske Fader.

Jeg vil søge gode venner og behandle andre venligt.

Jeg vil leve således nu, så jeg er værdig til at komme
i templet og gøre min del for at få en evig familie.

JEG ER GUDS KÆRE BARN

Jeg ved, at vor himmelske Fader elsker mig, og jeg elsker ham.
Jeg kan bede til vor himmelske Fader til hver en tid og på alle steder.
Jeg forsøger at huske samt følge Jesus Kristus.

ILLUSTRATION: DEL PARSON

»Følg derfor mig og gør de ting, som I har set mig gøre« (2 Nephi 31:12).

Retfærdige ønsker

Fra et interview med ældste Clate W. Mask jun. fra De Halvfjerds, som i øjeblikket tjener i områdepræsidentskabet for det sydlige Mexico; af Kimberly Webb

Jeg voksede op i El Paso i Texas. Min far var med i anden verdenskrig, så mens han var borte, gjorde min morfar sit bedste for at være som en far for mig.

En dag, mens jeg sad på fortovet, så jeg en bil, der kørte langsomt op ad gaden. Der kom røg ud under motorhjelmen. Da bilen var lige ud for mig, gik motoren i stå. En mand sprang ud, mens hans hustru og fem grædende børn ventede i bilen. Jeg forstod ikke, hvad de sagde, men jeg kunne se på nummerpladen, at de kom fra Mexico.

I samme øjeblik kørte min morfar forbi. Han standsede og spurgte dem på spansk, hvad der var i vejen. De talte gang på gang om *templo*, og jeg tænkte: »Det lyder ligesom ›tempel.‹« Jeg fandt snart ud af, at familien var på vej til templet i Mesa i Arizona for at blive beseglet. Dengang var der ingen templer i Mexico eller i Centralamerika.

Min morfar lod dem komme med hjem, hvor han gav dem noget at spise og lod dem overnatte. Så fik han deres bil kørt til en mekaniker, som lagde en ny motor i. Da de tog af sted, gav han dem nogle ekstra penge til hjælp. Jeg har aldrig glemt den venlighed, han viste dem.

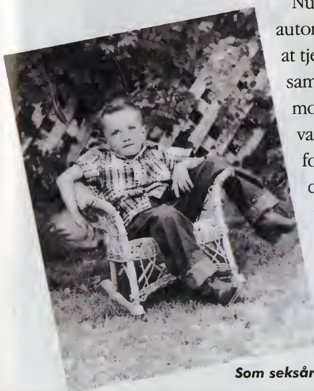
Jeg har heller aldrig glemt hans missionærhistorier. Morfar blev kaldet til at tjene som missionær i Mexico City – netop som

den mexicanske revolution brød ud – selv om han var gift og havde et barn. En gang anklagede nogle mexicanske soldater ham og hans kammerat for at være spioner og truede med at skyde dem på stedet. Morfar kom i tanker om historien om Abinadi og sagde: »I kan ikke slå os ihjel, for vi har endnu ikke fremført vores budskab. Før os til præsidenten.« Han og hans kammerat blev ført til præsidentens palads, hvor de gav præsidenten et eksemplar af Mormons Bog og underviste ham i to timer. Da præsidenten hørte, at min morfar var fra hans hjemby, spurgte han: »Kender du Francisco González?« Morfar svarede: »Ja, det er min far.« Præsident sagde: »Han var min skolelærer, da jeg var en lille dreng! Da jeg nu ved, hvem I er, er der så noget, jeg kan gøre for at hjælpe jer i jeres arbejde?« Missionærerne bad ham om at udstede et brev med sit segl og sin underskrift som bevis for, at de havde tilladelse til at forkynde.

Hans historier gav mig lyst til at tage på mission. Jeg kunne ikke vente! Jeg ville tjene i Mexico, ligesom min morfar. Men Herren kaldte mig til Guatemala. Mange år senere fik jeg lejlighed til at tjene som missionspræsident. Jeg tænkte: »Denne gang bliver jeg sendt til Mexico.« Men Herren ville have, at jeg skulle tjene i Spanien. Når vi tjener dér, hvor Herren ønsker det, bliver vi velsignet. Jeg elsker guatemalanerne og spanierne.

Nu er jeg som generalautoritet blevet kaldet til at tjene i Mexico City, det samme område som min morfar tjente. Dengang var det meget svært at forkynde evangeliet dér. I dag er der tolv templer og 199 stave i Mexico.

Min morfar gav mig lyst til at udføre en mission, og det gjorde jeg. Alle mine seks børn har haft ønske om at tage på mission og har udført en. I livet ender det som regel med, at vi gør det, vi gerne vil. Det afgørende er, at vi gerne vil det rette. Stræb efter at have retfærdige ønsker. Få et tættere forhold til Jesus Kristus, og hav et ønske om at blive ligesom han. En god måde at opnå det på er at studere Mormons Bog og anvende dens lærdomme. Hvis du *ønsker*, at være ligesom Jesus Kristus, er det lettere at tjene ham og være værdig til at komme i hans hus. ●

Som seksårig.

Ældste og søster Mask sammen med deres børn og børnebørn.

Som femårig.

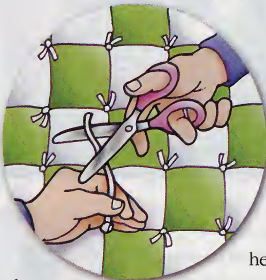

Som tolvårig sammen med sin hund Coaly.

ILLUSTRATION: STEFANIE ESKANDER

Primary-tæppet

CHELSEY ELLISON, SOM FORTALT TIL WENDY ELLISON

Jeg så altid frem til aktivitetsdagene i Primary, for de var ensbetydende med spændende aktiviteter, sjove lege og skønne lækkerier. Nogle gange var aktiviteterne alvorlige og åndelige, men dem holdt jeg også af, for jeg lærte så meget. Men af alle de fremragende aktiviteter, jeg var med til, er der en, jeg husker særlig godt.

Klokken 10 præcis mødte jeg den pågældende lørdag op i kirken sammen med resten af primarybørnene i min menighed. Da vi havde bedt bøn og sunget en sang og fået nogle instruktioner, deltes vi i grupper. Jeg fulgte med min gruppe ind i et klasseværelse og blev overrasket, da jeg så et stort stykke grøn- og hvidternet stof og et stykke grønt stof med noget blødt vattering imellem. Det lå spredt ud og var fastgjort til nogle brædder. Ved siden af lå der tråd og store nåle. »Et vattæppe,« tænkte jeg. »Hvem mon er i gang med at sy et vattæppe midt under vores primaryaktivitet?«

»Vi skal alle være med til at sy dette tæppe til en i menigheden, som har det skidt,« forklarede en af vore primaryledere. »Når vi er færdige, forærer vi hende det.«

»Det var da en strålende ide,« tænkte jeg. Hvis jeg er trist til mode, elsker jeg at pakke mig ind i et dejligt varmt tæppe. Men jeg spekulerede på, hvor godt det mon det ville blive, eftersom jeg aldrig før havde prøvet at sy et tæppe, og jeg var ret sikker på, at der heller ikke var andre i Primary, der havde prøvet det.

Så fortalte primarypræsidentinden, hvem der skulle have tæppet – min egen heldige mor! Jeg var endnu mere opsat på at gøre mit bedste, så tæppet kunne blive flot.

Min mor havde været meget syg hele måneden. Faktisk måtte mormor bo hos os i nogen tid, fordi mor var så syg, at hun ikke kunne tage sig af os. Hun var også blevet afløst fra sin primarykaldelse. Selv om familien led under, at mor var syg, var der ved at ske noget godt. Vi skulle have en lillebror!

Vore ledere hjalp os i gang. Selv om jeg tvivlede på, at vi kunne gøre det, fik vi syet tæppet færdig. Alle syede et sting eller to. Derpå skrev vi en hilsen eller vores navn eller tegnede en tegning i en bog, der fulgte med tæppet. Jeg ved, at det vi gjorde, ville betyde meget for mor, for hun havde fortalt mig, hvor meget hun elskede og savnede alle børnene i Primary. Og den, der havde købt stoffet, måtte have været inspireret, for grøn er mors yndlingsfarve.

Det var ikke svært at sy tæppet, men det var svært ikke at sige noget om det. Et par uger senere blev hemmeligheden afsløret. En solrig søndag morgen gik vi alle i sangtiden fra kirken en gade længere hen og rundt om hjørnet ind i vores baghave. Vi satte os på græsset og ventede, mens en af vore ledere bankede på døren.

Du kan sikkert gætte, at da mor kom ud og så alle børnene samlet, græd hun. Hun græd endnu mere, da vi med vore smukkeste stemmer sang nogle af vore yndlingssange fra Primary. Primarypræsidentinden overrakte hende det færdige tæppe og bogen med hilsnerne.

»I sang smukt,« sagde mor gennem tårerne. »Det har været en af de dejligste oplevelser, jeg nogen sinde har haft.« Jeg vidste, at hun mente det. Hun smilede og græd lidt mere og sagde, at hun ville gå indenfor, svøbe sig i tæppet og læse alle de hilsner, vi havde skrevet.

»Overalt omkring os er der mennesker, som [Frelseren] elsker, og han ønsker at hjælpe dem med vores hjælp. Et af de sikre tegn på, at et menneske har modtaget Frelserens forsoningsgave, er, at vedkommende er villig til at give.«
Ældste Henry B. Eyring fra De Tolv Apostles Kvorum, »Giv med glæde«, *Liahona*, december 1996, s. 14.

Mor har stadig tæppet, og jeg ved, at hun altid vil beholde det. Der hænger et par lange tråde på bagsiden, hvor tråden ikke er blevet trukket helt igennem. Mor siger, at det gør tæppet endnu mere dyrebart. Den dag i dag, når en eller anden i familien er syg eller har haft en dårlig dag, er der ikke noget, der føles bedre, end at lade sig svøbe ind i de minder og den varme, som »primarytæppet« giver. ●

Chelsey og Wendy Ellison er medlemmer af Kaysville 14. Ward i Kaysville Søndre Stav i Utah.

Ærlighed

ÆLDSTE DAVID B. HAIGHT
De Tolv Apostles Kvorum

James Peter Fugal var et ærligt menneske! Han vogtede får i de bølgende bakker i Idaho det meste af sit liv. En bidende kold vinteraften, mens han passede får for en anden mand, satte det pludselig ind med en kraftig snestorm. Fårene samlede sig i et hjørne af det indhegnede område, som får nu gør, og mange døde.

Selv om det ikke var James Fugals fejl, at fårene døde, følte han sig ansvarlig og tilbragte de næste mange år med at arbejde og spare op, så han kunne betale ejeren for de får, han havde mistet.

Dette samme ønske om at efterleve kristne principper havde Aurelia Spencer Rogers, som grundlagde Kirkens primaryorganisation. Hun var interesseret i børns moralske og sociale udvikling. De, som har været ledere i Primary efter Aurelia Spenser Rogers, har fortsat med at undervise i oprigtighed, dyd og næstekærlighed såvel som at give børn et ønske om at forstå og efterleve traditionelle værdier.

Søster Haight og jeg var engang til et nadvermøde fjernt fra vores hjem. Vi opdagede til vores store fryd, at det var Primary, der havde programmet. Temaet var: »Vi tror, at vi må være ærlige.«

Jeg beundrede den iver og interesse, disse små børn lagde for dagen, da de talte om de grundlæggende principper, de havde lært i Primary om at tale sandt, respektere andres ejendele, være pålidelig og stå for det rette.

Jeg tænkte på James Fugal, denne ydmyge fårehyrde, og hvor vidunderligt det var, at disse børn blev undervist i de samme værdier, som havde givet denne mand så ædle egenskaber. ●

Fra en generalkonferencetale fra oktober 1987.

Vidste du, at ældste Haight har været borgmester og orlogskaptajn i den amerikanske flåde? Han taler om, hvor vigtigt det er at være ærlig.

Omvendelse

Eftertænksomt ♩. = 50–58 *(Slå to slag I takten).*

D A7 D G

Det er svært at få sagt: »Du må und - skyl - de mig«, når jeg

F♯m B7 Em Em7

ved, jeg har hand - let for - kert mod en ven. Ved

F♯ Em F♯m G

om - ven - del - se vil jeg fin - de en vej hvor

D E7 A7 D

Her - ren vil gi - ve mig styr - ke i - gen.

langsommere

Tekst: Sylvia Knight Lloyd, f. 1933. © 1974 IRI
Musik: Robert P. Manookin, 1918–1997. © 1974 IRI
Denne sang kan kopieres til lejlighedsvis, ikke-kommercielt brug i kirke og hjem.

Sl 38:19

Føl Herrens kærlighed ved at være ydmyg

Udvælg under bøn og læs de skriftsteder og lærdomme fra dette budskab, som opfylder behovene hos søstrene på din kreds. Fortæl dem om dine egne erfaringer, og bær vidnesbyrd. Bed dem, du underviser, om at gøre det samme.

Ældste Marlin K. Jensen fra De Halvfjerds: »Frelseren har vist os, hvordan vi udvikler ydmyghed. Da hans disciple kom til ham og spurgte: ›Hvem er den største i Himmeriget?‹ svarede han ved at stille et lille barn midt iblandt dem ... At blive som et barn er en gradvis proces med åndelig udvikling, i hvilken vi får hjælp fra Helligånden og vores lid til Kristi forsoning. Til sidst i denne proces opnår vi de karaktertræk, som et barn har i form af sagtmodighed, ydmyghed, tålmodighed, kærlighed og åndelig lydighed. Ægte ydmyghed får os uundgåeligt til at sige til Gud: ›Ske din vilje.‹ Og da det, som vi *er*, påvirker det, som vi *gør*, afspejler vores lydighed sig i vores ærbødighed, taknemlighed og villighed til at tage imod kald, råd og tilrettevisninger« (»At vandre ydmygt med Gud«, *Liahona,* juli 2001, s. 10).

Lære og Pagter 112:10: »Vær ydmyg, så skal Herren, din Gud, lede dig ved hånden.«

Præsident James E. Faust, andenrådgiver i Det Første Præsidentskab: »Ydmyghed handler om at finde balancen. Når I for eksempel får en kompliment, så tag imod den med tak, men lad den ikke stige jer til hovedet ... Den, som er ydmyg, er lærevillig. Ja, Herren har givet dette løfte: ›Thi min Ånd er sendt til verden for at oplyse de ydmyge og de angergivne‹ [L&P 136:33]« (»Ti dyder for Guds retskafne døtre«, *Liahona,* maj 2003, s. 109).

Bonnie D. Parkin, Hjælpeforeningens præsidentinde: »Vore svagheder kan få os til at søge vor himmelske Fader og hans vilje med os. Det kan være en overvindelse! Det er smertefuldt! Det er skræmmende! Men det gør os ydmyge, og når vi er tilstrækkeligt ydmyge til at erkende, at vi er afhængige af Herrens hjælp til at overvinde disse svagheder, fylder han vores hjerte med sin evige kærlighed og gør vore svagheder til vore stærke sider. Det kræver ydmyghed at søge yderligere vejledning med hensyn til at lære, hvad hans vilje med os er. En glimrende måde er at få sin patriarkalske velsignelse, som giver en dybere forståelse af hans kærlighed til os, fordi den oplyser os om vore talenter, hans formaninger og hans løfter til os.«

Jakobs Brev 4:10: »Ydmyg jer for Herren, så vil han ophøje jer.«

Biskop Richard C. Edgley, førsterådgiver i Det Præsiderende Biskopråd: »Ved ydmygt at underkaste os Faderens vilje får vi Guds kraft – ydmyghedens kraft. Det er kraften til at overvinde livets modgang, fredens kraft, håbets kraft, den kraft, der ligger i et hjerte, som slår for kærligheden til og et vidnesbyrd om Frelseren Jesus Kristus, ja, kraften til forløsning. På dette område er Frelseren vores ypperligste forbillede på ydmyghedens og underkastelsens kraft. Når alt kommer til alt var det hans underkastelse af Faderens vilje, som førte til den største og mest betydningsfulde begivenhed i verdenshistorien. Måske er nogle af de helligste ord i den hellige skrift ganske enkelt: ›Ske ikke min vilje, men din‹ (Luk 22:42)« (»Ydmyghedens kraft«, *Liahona,* november 2003, s. 99).

- *Hvilke eksempler på ydmyghed har hjulpet dig til at følge Herrens kærlighed?*
- *Hvordan bringer ydmyghed i dagligdagen dig nærmere Herren?* ■

Jeg var ateist

Nicole Germe

Min mand Yves blev døbt ind i Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige i 1989. Jeg var ateist og havde ingen forståelse af evangeliet. Og selv da jeg overværede alle lektionerne sammen med min mand, rørte det, missionærerne fortalte, mig ikke det mindste.

Det gik hurtigt op for mig, at min mand tog evangeliet alvorligt. Han var holdt op med at ryge og drikke, og jeg var spændt på, hvor længe det mon ville holde. Han havde forsøgt at lægge cigaretterne på hylden flere år tidligere, men der gik kun tre måneder, før han begyndte igen.

Efter Yves' dåb besøgte missionærerne os hver uge i et forsøg på at undervise mig i evangeliet og for at læse i Mormons Bog sammen med mig. Men de havde ikke heldet med sig.

Jeg sad og læste i Mormons Bog samtidig med at jeg røg. Jeg kunne ikke koncentrere mig og lagde cigaretten fra mig for at samle tankerne.

En dag sad jeg og læste i Mormons Bog for mig selv, samtidig med at jeg røg. Jeg kunne ikke koncentrere mig og lagde cigaretten fra mig for at samle tankerne. Jeg begyndte at læse igen, og denne gang forstod jeg, hvad jeg læste. Jeg ikke alene forstod det, jeg ønskede også at lære mere.

Samme nat havde jeg en underlig, men også vidunderlig drøm. Jeg mener, at Frelseren bød mig tilslutte sig hans kirke. Da jeg vågnede, smilede jeg og havde det pragtfuldt.

Månederne gik, og min mand fortsatte med at overholde visdomsordet. Jeg sagde til mig selv, at han sikkert havde en god grund til at gøre det, men selv lagde jeg ikke mit liv om.

I begyndelsen af 1990 blev jeg gode venner med to søstermissionærer. De fastede og bad om, at jeg også måtte holde op med at ryge. Det var meget svært for mig, for jeg havde røget i 22 år og røg ca. 40 cigaretter om dagen. Til sidst fortalte jeg dem, at når jeg var færdig med pakken, ville jeg holde op og blive døbt.

Jeg holdt op med at ryge den 1. april 1990 og blev døbt en uge senere. Jeg er meget lykkelig for at være medlem af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Jeg er taknemlig for min mand, som lagde sine vaner om for stedse og viste mig vejen. ■

Nicole Germe er medlem af Calais Ward i Lille Stav i Frankrig.

ILLUSTRATION: SAM LAWLOR

Et fly i sneen

W. Ward Holbrook

En vinternat under en særlig voldsom snestorm skete der en alvorlig bilulykke i en lille by i Idaho ikke langt for grænsen til Utah. Et lille pige kom alvorligt til skade. Jeg var pilot på et ambulancefly i Salt Lake City og blev i en flyvemaskine sendt ud for at hente pigen og flyve hende tilbage til Salt Lake City.

Den nærmeste lufthavn i forhold til ulykkesstedet lå i Pocatello i Idaho. Det ville kun tage os tre kvarter at flyve fra Salt Lake City til Pocatello, men på grund af de ufarbare veje ville det tage ambulancefolkene næsten tre timer at transportere pigen fra ulykkesstedet til Pocatello. Selv om folkene i ambulanceflyet ville ankomme længe før ambulancefolkene, ville den ansvarshavende læge gerne have, at vi var der i god tid til at flytte den lille pige fra ambulancen til flyvemaskinen uden forsinkelse og få hende af sted til en større skadestue.

Vejret var dårligt – det var de ringeste forhold vi overhovedet kunne lande i. Et lille pendlerfly var også under indflyvning til Pocatello omkring ti minutter foran os. Jeg lyttede opmærksomt til den anden pilots radiokommunikation, for jeg vidste, at vi ville være underkastet de samme forhold. Hans indflyvning var rutinemæssig, indtil han burde kunne se landingsbanen. Men han kunne ikke få øje på den og måtte standse indflyvningen og flyve rundt igen.

Efter næsten to timer kom ambulancen. Jeg åbnede kabinedøren og gik udenfor.

Nu var det vores tur. Jeg var meget bekymret: Hvad nu hvis vi ikke kunne komme ned og måtte flyve tilbage uden den tilskadekomne pige? Jeg bad hurtigt en stille bøn. Jeg sagde til min himmelske Fader, at hvis han ville have, at vi skulle hente den lille pige, så måtte han hjælpe os.

Jeg begyndte indflyvningen. Det virkede, som om den tog en evighed. Jeg kunne kun se grå skyer og sne, der blæste vandret forbi forruden. Jeg nærmede mig hurtigt det punkt, hvor jeg ligesom pendlerflyet måtte opgive at komme ned. Jeg ventede indtil sidste øjeblik, og pludselig kom lysene på landingsbanen til syne. De lyste kun svagt, men jeg kunne godt se dem. Jeg sagtnede farten og landede og bad en stille takkebøn for det mirakel, som jeg netop havde været vidne til.

Mens jeg kørte hen til parkeringsstedet, var der to ting, der var indlysende: Stormen var ikke ved at stilne af, og det firma, som for det meste sørgede for

afisning og en hangar til at køre flyvemaskinen i læ for snestormen, var lukket for natten.

Et par minutter senere landede pendlerflyet sikkert. Man lukkede straks kontroltårnet, og flyvelederne tog hjem. Da passagererne og besætningen på pendlerflyet var kørt, låste personalet lufthavnsterminalen og tog også hjem. Mine kolleger og jeg stod tilbage uden at kunne afise flyet eller køre den i en hangar, og nu begyndte sneen at falde endnu kraftigere. Der var meget stor sandsynlighed for, at vi ikke kunne flyve derfra før næste morgen.

Transportholdet og jeg besluttede, at det bedste var at vente og se, hvordan forholdene var, når ambulancen kom. Da jeg kiggede ud af flyets vindue, kunne jeg se, hvordan sneen begyndte at isne fast til pendlerflyet, som stod parkeret i nærheden. Da jeg vidste, at det ville være farligt at forsøge at lette med blot den mindste smule sne eller is på flyvemaskinen, gik jeg udenfor. Det sneede meget kraftigt, og sneen begyndte at isne fast til vingerne. Jeg gik hen til et sted, hvor ingen kunne se mig, og bad endnu en bøn.

Tiden gik meget langsomt den aften. Jeg kiggede af og til ud på sneen, som lagde sig i et tykkere og tykkere lag på pendlerflyet, men jeg undgik at gå udenfor for at inspicere vingerne på vores eget fly.

Efter næsten to timer kom ambulancen med den lille pige. Jeg åbnede kabinedøren og gik udenfor. Pendlerflyet var dækket af sne og is. Jeg vendte mig om for at se, hvad stand vores egen flyvemaskine var i. Skønt jeg havde forsøgt at nære tro og være optimistisk, må jeg med skam sige, at jeg blev chokeret over det, jeg så. Glædestårerne sprang frem i øjnene på mig, mens jeg gik rundt om flyvemaskinen. Den var ren og tør. Det var overhovedet ingen sne eller is at se på den. Den så ud, som om den lige var blevet kørt ud af en opvarmet hangar. Det var også holdt op med at sne, og sigtbarheden var blevet så god, at vi kunne lette.

Vor himmelske Fader havde sørget for de fornødne mirakler, så vi kunne få den lille pige på hospitalet. Det var en meget ydmyg pilot, som den aften bøjede hovedet i taknemlighed for de store velsignelser, han havde fået.

Flyveturen tilbage til Salt Lake City forløb fuldstændig efter planen. Mine bønner og pigens families og venners bønner var blevet hørt. Jeg hørte aldrig, hvordan det siden gik den lille pige, men mit vidnesbyrd om den overvældende kærlighed og medfølelse vor himmelske Fader har for sine børn, blev styrket den vinternat. ■

W. Ward Holbrook er medlem af San Diego 13. Ward i San Diego Nordre Stav i Californien.

Båret oppe ved hans hånd

Terri Free Pepper

Første gang jeg hørte om evangeliet, elskede jeg det og vidste, at det skulle være en del af mit liv. Jeg ønskede en dag at blive gift med en hjemvendt missionær, få børn og leve lykkeligt til mine dages ende. Jeg blev forelsket i den mest vidunderlige fyr. Han var også omvendt til Kirken. Da han havde været på mission, blev vi viet i templet i Washington D.C.

Fem år og to børn senere sad jeg helt alene og overværende en transmission af generalkonferencen. Mine børn var blevet hjemme hos deres far.

Jeg skal aldrig glemme det, jeg følte den dag. Det »lykkeligt til mine dages ende«, jeg havde længtes efter, var ved at glide mig af hænde. Min kære mand, den hjemvendte missionær, jeg var blevet gift med i templet, kæmpede med at holde sig aktiv i Kirken. Jeg havde bedt for ham og havde sat hans navn på bønnelisten i templet. Men han valgte stadig ikke at komme i kirke. Det skar mig i hjertet, når min toårige søn tryglende bad: »Tag med os i kirke, far.«

Mens jeg overværede konferencen den dag for længe siden, blev jeg grebet af de fremragende taler, men jeg var også bedrøvet. Jeg ønskede så inderligt, at min mand også var der. Vi var på denne jordiske rejse sammen, men vi var gået hver sin vej. Jeg måtte have styrke til at fortsætte. Det kan være nok så drøjt at sidde alene i kirken med en nyfødt og en toårig, men vi var samtidig flyttet til en anden by,

tilhørte en stor menighed, og mange af medlemmerne var studerende ligesom min mand. Jeg troede, at jeg var den eneste, der havde en mindre aktiv mand, og jeg følte mig ikke hjemme. Men jeg iførte mig et smil og fortsatte med at komme i kirke, mens jeg var ved at dø indvendig.

Til konferencen den dag rejste forsamlingen sig for at synge »Så sikker en grundvold«, men jeg blev ganske enkelt siddende. Jeg orkede ikke at rejse mig.

Men da man begyndte at synge det tredje og sidste vers, begyndte noget at røre sig i mig. Der var noget, der greb mig, og en dejlig ånd omsluttede mig fuldstændig, mens jeg lyttede til ordene:

Frygt ej, jeg er med dig, vær kun
ved godt mod!
Thi jeg er din Gud og vil være dig
god;
ja, styrke dig, hjælpe dig, give dig
ånd …
opholde dig ved min almægtige
hånd.
(*Salmer og sange,* nr. 38).

Derpå havde jeg en af de mest forbløffende oplevelser, jeg nogen sinde har haft. Det var som om, at en eller anden bogstavelig talt hjalp mig op at stå. Jeg så mig omkring, men der var ingen. Fra det øjeblik var jeg et andet menneske. Jeg vidste, at jeg ikke var alene. Og i samme øjeblik vidste jeg, at alt nok skulle ordne sig på et tidspunkt.

Jeg orkede ikke at rejse mig, da forsamlingen sang. Men da man begyndte at synge tredje vers, følte jeg Ånden omslutte mig fuldstændig.

Jeg smilede for nylig ved et nadvermøde – 18 år efter den omtalte konference – da min mand blev afløst fra biskoprådet og blev kaldet til Unge Mænds præsident. Jeg fik også et nyt kald – det, som jeg har frygtet hele livet – kaldet som hjælpeforeningspræsidentinde. Jeg var overvældet og følte, at mit hjerte sprang et slag over, da man bekendtgjorde afslutningssalmen: »Så sikker en grundvold«. Jeg kommer altid til at græde, når jeg synger den salme, men den dag græd jeg mange tårer. Det var glædestårer, og igen vidste jeg, at alt nok skulle gå. ■

Terri Free Pepper er medlem af Mansfield Første Ward i Arlington Stav i Texas.

Spørgsmål & svar

»Jeg kæmper med de samme fristelser om og om igen, selv om jeg har gjort op med dem for flere år siden og indtil nu har modstået dem. Hvorfor anerkender Herren ikke min beslutsomhed og fjerner fristelsen?«

LIAHONA

Det var ikke let at være nephit. Lamaniterne angreb gang på gang, men de fleste gange i løbet af deres næsten 1000-årige historie stod nephiterne dem imod. Nephiterne var tydelig beslutsomme. Hvorfor fjernede Herren ikke lamaniterne?

Der er mange årsager. Når det kommer til stykket er livet en prøve. Vi er her for at bevise, at vi vil vælge Herren uanset hvad (se Abraham 3:25).

Det kan være en hjælp at forstå følgende:

For det første: Gud frister os ikke, det gør Satan.

For det andet: Gud lader Satan friste os som led i prøven. Men han sætter grænser for Satan. Vi bliver ikke fristet over evne (se 1 Kor 10:13).

For det tredje: Det er ikke en synd at blive fristet. Det er først, hvis vi giver efter for fristelse, at vi synder.

For det fjerde: Hvis vi giver efter, er det vores egen beslutning. Hvis fristelsen virker for stor, er det som regel, fordi vi ikke har modstået fristelsen, da vi havde chancen. Vi er ofte selv vore værste fjender, fordi vi sætter os selv i en situation, hvor vi kan give efter. Selv efter at hærføreren Moroni havde udstyret nephiterne med bedre rustninger og bymure, var alle, der bevægede sig udenfor, et let bytte.

Hvis umoralske tanker er en fristelse, sørger du så for at undgå fjernsynsprogrammer, musik, hjemmesider og andet, der vækker sådanne tanker? Eller bevæger du dig rundt uden for murene, for lige at se, om du kan få øje på en lamanit? En oprigtigt beslutsomhed om at holde budene indebærer, at vi prøver at leve så langt fra fristelse som muligt (se L&P 20:22).

For det femte: Hvis vi modstår nuværende fristelser, får vi styrke til at modstå fremtidige fristelser.

For det sjette: Du kan gøre alt for at undgå fristelser, men du bliver stadig udsat for dem. Satan giver aldrig op. Men du står bedre rustet, hvis du gør dit yderste for at efterleve Guds standarder. Så er dine mure høje og din rustning solid. Da nephiterne var allermest retskafne, var det lettest for dem at drive fjenden på flugt.

Undgå situationer, som du ved frister dig.

Jo længere tid du leger med en fristelse, des sværere bliver det at modstå den.

Du bliver ikke fristet over evne.

Det er ikke en synd at blive fristet. Men det er en synd at give efter.

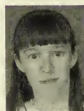
Hvis du giver efter, så omvend dig, og bliv ved med at prøve.

For det syvende: Gud »skaber udvej« af fristelse (se 1 Kor 10:13). Da Modstanderen slog til i den hellige lund, undslap Joseph ved at bede (se JS-H 1:15-16).

Til sidst: Hvis du giver efter for fristelse, hvilket vi alle gør til tider, vend da tilbage til Gud ved at omvende dig. At modstå fristelse er mere end at sky synden. Det er at tragte efter retskaffenhed af hele hjertet.

Vi må vise Gud, at selv efter at have stået imod 1000 gange, vælger vi også ham den 1001. gang.

LÆSERNE

Hensigten med at komme til jorden er at blive prøvet, så vi kan blive ligesom Frelseren. Han har givet os handlefrihed til selv at vælge, hvad vi vil stille op, når vi står over for fristelse. Hvis Herren fjerner fristelse, kan vi ikke bevise, hvad vi rummer, eller arve evigt liv.

Rebecca L. Langham, 16, High Country Ward, San Antonio Østre Stav i Texas

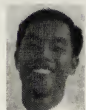
Selv om fristelsen måske ikke forsvinder, er det din beslutning om at kæmpe imod, der tæller. Herren har anerkendt din beslutning, men fristelsen forbliver, for at du kan blive prøvet. Din opgave er at hæve dig over den, så du ikke længere plages af den.

Stephanie Hall, 15, Sageview Ward, Idaho Falls Eagle Rock Stav i Idaho

Lad os alle huske på, at livet på jorden er det tidsrum, hvor vi kan berede os til at møde Gud og udføre vores arbejde

(se Alma 34:32). Gud har en hensigt med at prøve os, nemlig at afprøve vores tålmodighed og udholdenhed (se Mosiah 23:21).

Bernadette L. Aabuyan, 19, Palauig Gren, Iba-distriktet i Filippinerne

Hærføreren Moroni og hans folk gjorde sig klar til deres kampe (se Alma 50:1-5). Vi har også vore kampe, som vi må gøre os klar til hver dag. Vi kan overvinde fristelser ved at bede, studere skrifterne, komme i kirke og bestræbe os på at holde befalingerne.

Ældste Peter J. Guiyab, 22, Sydney Nordre Mission i Australien

Herren har sagt: »Den slags fordrives kun ved bøn og faste« (Matt 17:21). Hvis du faster, beder og er lydig, finder du en styrke, du aldrig havde troet, du havde. Tal med din biskop. Henvend dig til Herren.

Dayne J. Linford, 15, Poquoson Ward, Newport News Stav i Virginia.

Ved at modstå fristelse giver vi os selv mulighed for at vise vor himmelske Fader, at vi vil være lydige mod hans råd om at holde ud til enden. Husk, at Herren kender os personligt og ikke giver os nogen fristelse, vi ikke kan overvinde.

Ældste Craig A. Kelley, 21, San Francisco-mission i Californien

Vi kan vende tilbage til Herrens nærhed, hvis vi træffer de rette valg. I 2 Nephi 2:11, 16, siger Herren, at der må være »en modsætning i alle ting« og at »mennesket … ikke selv [kan] handle, uden at det bliver tilskyndet af det ene eller det andet.«

Anderson Swollon, 17, Páu Amarelo Ward, Olinda Paulista Stav i Brasilien

»Der vil være godkendende eller advarende hvisken, når I skal træffe beslutninger. Helligånden kan lede jer væk fra ondt og bringe jer tilbage, hvis I har flakket om og mistet jeres retning.«

Præsident Boyd K. Packer, fungerende præsident for De Tolv Apostles Kvorum, »Sandhedens banner er blevet rejst«, *Liahona*, november 2003, s. 26.

Vi må ikke glemme, at »dette liv er tiden, da menneskene skulle berede sig til at møde Gud« (Alma 34:32). Vi må stå på sikker grund (se Helaman 5:12) for at kunne modstå fristelser. Vi må være faste i vores forpligtelse over for Herrens befalinger.

Célio Ferreira, 18, Queluz Ward, Lissabon Oeiras Stav i Portugal.

Bliv ved med at bede, studere skrifterne dagligt og gøre dit bedste for at stå imod. Du har klaret dig godt indtil nu. Din himmelske Fader elsker dig og vil aldrig lokke dig til at give efter.

Sarah Robertson, 16, Hope Mills Første Ward, Fayetteville Stav i North Carolina

Vi bliver ikke fristet over evne, som der står i 1 Kor 10:13. Vi kan finde styrke til at stå imod med ved at bede (se Alma 13:28). Herren lægger mærke til vore anstrengelser.

Françuelton Santos Callow, 17, Cascavel Første Ward, Cascavel Stav i Brasilien

Svarene er ment som hjælp og vejledning og er ikke en officiel udtalelse om Kirkens lære.

HVAD MENER DU?

Kære unge læser. Send os dit svar på nedenstående spørgsmål sammen med dit navn, fødselsdato, ward og stav (eller gren og distrikt) og et foto af dig selv til:

Questions and Answers 11/04
50 East North Temple Street, Floor 24
Salt Lake City, UT 84150-3220, USA

***Eller e-mail til:* cur-liahona-imag@ldschurch.org**
Svar senest den 15. november 2004.

SPØRGSMÅL

»Hvordan kan jeg være med til at motivere min familie til at holde familieaften, familiebøn og skriftstudium?« ■

TIL HØJRE: MODELFOTO: MATTHEW REIER

DRØMME-AFTALEN

Dine drømme kan gå i opfyldelse, hvis du gør det til dit mål at blive gift med den rette person på det rette tidspunkt på det rette sted og ved den rette myndighed. (Se Thomas S. Monson, *Stjernen,* januar 1997, s. 43).

EVIG KÆRLIGHED

JANET THOMAS
Kirkens tidsskrifter

Det er et værdigt mål for alle medlemmer af Kirken at blive viet i templet. Kirkens aktiviteter skaber de rette rammer for, at unge vokse kan møde den rette person.

Engang virkede det for mange kirkemedlemmer over hele verden håbløst at kunne virkeliggøre drømmen om en tempelvielse. Det nærmeste tempel lå ofte så langt borte, at det forekom at være et eventyr overhovedet at overveje at blive viet i det. Men for hvert tempel, der bliver bygget, kan flere og flere par begynde deres ægteskab med velsignelserne ved en tempelbesegling.

Men før brylluppet er der en tid, hvor man kommer sammen. Hvor finder disse unge sidste dages hellige mænd og kvinder hinanden? Hvad gør de for at forberede sig til at komme i templet?

Følgende beretninger handler om unge par, som for nylig er blevet viet i templet. Deres beretninger om, hvor og hvordan de mødtes, hvordan de stræbte efter en fælles drøm om en tempelvielse, og hvordan de fandt lykken i deres bestræbelser, kan tjene til inspiration for andre, som håber at blive viet i templet i fremtiden.

Gennem alle disse beretninger løber der en rød tråd. For det første har de fleste par fundet hinanden ved en kirkeaktivitet. Og de har som regel gjort meget for at komme til disse aktiviteter. For det andet har de haft en tempelvielse som et mål. For det tredje har de levet et værdigt liv og forberedt sig til komme i templet.

Justin og Tiffany Walker, USA

Skønt Justin og Tiffany nu bor i Utah, mens de gør deres uddannelse færdig, er de vokset op mange hundrede kilometer fra hinanden. Tiffany er vokset op i Columbus i Ohio, og Justins familie boede i Roanoke i Virginia. Ingen af stederne bor der særlig mange sidste dages hellige. De havde sikkert aldrig mødt hinanden, hvis de ikke begge havde besluttet at ville gøre alt for at uddanne sig et sted, hvor de kunne være blandt andre medlemmer af Kirken. De valgte at gå på Brigham Young University – Idaho. De fik plads ved siden af hinanden i geologi. Til at begynde med var Justin, der havde været på mission i det sydlige London, ret stille (han hævder, at han blot prøvede at koncentrere sig). Inden længe begyndte de at føre sjove samtaler.

BAGGRUNDSFOTO: BRADLEY SLADE; TIL HØJRE: FOTO: CHRISTINA SMITH; KJOLE UDLÅNT AF THE PERFECT DRESS

Justin og Tiffany Walker, USA

Efterhånden som deres venskab udviklede sig, begynde de at komme sammen. Men da de ikke så hinanden om sommeren, kom de sammen i mere end to og et halvt år. I løbet af den tid opdagede Tiffany og Justin, at de begge havde et urokkeligt ønske om at blive viet i templet. Tiffany siger: »Jeg fik et ønske om at blive viet i templet, da jeg fandt ud af, at der var visse særlige pagter, jeg kunne indgå der, som man ikke kan indgå noget andet sted. Jeg vidste, at hvis jeg blev viet i templet, kunne jeg umuligt blive viet noget bedre sted.«

Aries og Lowenna Janssens, England

Den første gang, Aries og Lowenna mødtes, var til en fest for unge enlige voksne. Deres blikke mødtes, men de talte ikke sammen. Et halvt år senere kørte Aries og en par af hans venner 190 km til en housewarming for unge voksne på Lowennas kollegium. Han siger: »Det er almindeligt, når nu de unge voksne bor så spredt.«

De genkendte hinanden fra festen, og Aries inviterede straks Lowenna og hendes søster med ud at stå på vandski sammen med ham. Lowenna og hendes søster kom ikke, fordi det ville have været for langt for Aries at køre, hvis han skulle både hente dem og køre dem tilbage, men de forsatte med at ses et par gange om måneden til fester og aktiviteter. De blev gode venner. Efterhånden som de fik stærkere følelser for hinanden, ringede de jævnligt og talte sammen i telefonen.

Som Lowenna siger: »Vi havde stærkere følelser for hinanden end for nogen af de andre kærester, vi nogen sinde havde haft. Vi ønskede begge at være den bedste, vi overhovedet kunne være for hinanden.«

Aries planlagde at fri og tog i al hemmelighed en ring med og overvandt frygten ved at skulle bede hendes far om tilladelse. Parret gik en tur hen til et smukt vandfald, hvor Aries havde tilbragt megen af sin tid som barn. Idet Aries knælede ned for at rode i sin rygsæk efter ringen, sagde Lowenna, der troede, at han syntes, at det gik for hurtigt: »Er der noget i vores forhold, du synes, der skal ændres?«

Aries svarede: »Ja, det er der faktisk. Jeg kunne godt tænke mig at ændre en hel del.« Han tog æsken med ringen frem.

Parret begyndte straks at lægge planer. De blev viet 10 uger senere i templet i Preston. Lowennas bedstefar beseglede dem i templet.

Lowenna siger: »Ånden var meget stærk hele dagen og tjente som en glimrende introduktion til evangeliet for alle vore familiemedlemmer og venner, som ikke er medlemmer. Vi følte ikke, at der var noget vigtigere i dette liv end vores evige ægteskab. Vi er så taknemlige for den styrke, vi var for hinanden, mens vi kom sammen, og som satte os i stand til at træde værdigt ind i vor Faders hus for at indgå hellige pagter, som den dag i dag vejleder os i vores ægteskab.«

Aries og Lowenna Janssens, England

Pang King Yeung Dono og Bobo Ka Po, Hong Kong

Kort efter at Ka Po blev døbt, opfordrede søstermissionærerne hende til at gå til institut. Det blev holdt lørdag morgen, og Ka Po kan huske, hvor svært det var at vågne og komme til tiden.

En klassekammerat ringede til Ka Po hver lørdag morgen for at vække hende og opmuntre hende til at komme. En dag gav denne klassekammerat King ansvaret for at ringe. Det var indledningen til deres venskab.

INDSAT TIL VENSTRE: FOTO AF TEMPLET I PRESTON I ENGLAND: JOHN LUKE; INDSAT TIL HØJRE: FOTO AF TEMPLET I HONG KONG: CRAIG DIMOND

Pang King Yeung Dono og Bobo Ka Po, Hong Kong

Ka Po siger: »Kirkens aktiviteter gav os mulighed for at lære hinanden bedre at kende.« Første gang de gik ud sammen var til en danseøvelse for unge voksne.

Ka Po og King gik ud med hinanden i fire år. King hjalp Ka Po med at fortælle hendes bedstemor og bror om evangeliet. Den aften han friede, mødte han Ka Po på legepladsen på den skole, hvor hun gik til aftenundervisning. Hun havde netop overstået en stor eksamen og var udmattet, men hun fik det vidunderligt, da han friede til hende og forærede hende en forlovelsesring.

De blev viet i templet i Hong Kong. Ka Po siger: »Jeg glemmer aldrig den dag, vi blev beseglet i templet. Det var så smukt og utroligt, at vi kunne være sammen for al evighed. Jeg kunne ikke holde op med at græde, og jeg var så overvældet, at jeg ikke kunne tale. Jeg elsker templet og den store velsignelse, det er, at kunne gå i templet i vores eget land.

Vores tempelægteskab kommer ikke alene til at påvirke os, men det kan påvirke vore børn og deres børn. Det er så vigtigt, at vi har de samme mål på jorden. Jeg elsker evangeliet, og jeg elsker min evige ægtefælle.«

Tururarii og Taiana Teturu, Tahiti

»Siden jeg var tolv år,« siger Taiana, »er mit ønske om en tempelvielse blevet mere og mere urokkeligt. Det har været mere end blot et mål, jeg måtte nå. Jeg ønskede at blive et menneske, som var værdigt til at blive viet i templet. Så jeg arbejdede på det, især gennem Personlig Fremgang. Og der var masser af mennesker, der hjalp mig – mine forældre, mine ledere i Unge Piger – og mange kirkeaktiviteter, der var med til at holde mig på rette spor.«

Tururarii har derimod ikke været medlem det meste af sit liv. Han tilsluttede sig Kirken som 25-årig. »Men da jeg tog imod evangeliet,« siger Tururarii, »og lærte mere og mere om velsignelserne, satte jeg omgående et mål om at blive viet i templet.«

I takt med at der bygges templer over hele verden, bliver det muligt for flere og flere sidste dages hellige par at blive viet i templet.

Tururarii og Taiana Teturu, Tahiti

Tururarii og Taiana mødtes ved en korøvelse til en påskekoncert, som Kirken havde arrangeret. De sang i koret, lærte hinanden bedre at kende og begyndte at ses. Men det var først til et stævne for unge voksne på en nærliggende ø, at de besluttede sig for at gifte sig. Da de kom tilbage fra stævnet, talte de med hver deres biskop og begyndte at lægge planer om at blive viet i templet i Papeete på Tahiti.

Tururarii forklarer om den nærhed, som forberedelserne til en tempelvielse har givet dem: »Siden jeg tilsluttede mig Kirken, har det altid været mit mål og mit ønske at blive gift i templet. Da jeg mødte Taiana, blev det vores fælles mål og ønske.«

Alexander og Rachel Sarafian, Australien

Alexander og Rachel havde en fælles ven, som præsenterede dem for hinanden til en aktivitet for unge voksne. Men første gang, de virkelig talte sammen, var til et stævne for unge voksne i Brisbane. Alexander hilste på Rachel, idet de var på vej ud af spisesalen. Rachel havde mange ting at tænke på og trængte til nogen at tale med. Så de satte sig på græsset uden for en af sovesalene og talte.

Alexander lovede at invitere Rachel ud til hendes fødselsdag, men inden deres første stævnemøde kom han ud for en motorcykelulykke og blev indlagt på sygehuset. De begyndte at tilbringe megen tid sammen. Men da de boede så langt fra hinanden, endte det med, at de slog op og gik hver til sit.

Godt et år senere købte Alexander en anden motorcykel. På vej hjem fra kirke blev han påkørt af en bil og blev igen indlagt. Rachels mor hørte om ulykken og nævnte det for sin datter. Rachel besluttede at rejse den lange vej fra Brisbane til Sydney for at besøge Alexander.

Alexander siger: »Jeg var stadig forelsket i Rachel, og hun må også have været forelsket i mig, hvis hun var villig til at rejse fra Brisbane bare for at besøge mig.« Parret havde talt om ægteskab, dengang de kom sammen, men nu mente Alexander, at tiden var inde til at bede om, hvorvidt de skulle gifte sig. Rachel blev forbløffet over spørgsmålet, men sagde ja til at bede angående giftermålet.

Alexander havde allerede fået sit svar. Da Rachel bad om at få at vide, om de skulle gifte sig, følte hun, at hun skulle sige ja. Alexander var hendes bedste ven.

Med benet i gips kørte Alexander Rachel til det samme græsklædte sted, hvor de første gang havde talt sammen. Mens de sad på en bænk med udsigt over havet friede han officielt til hende.

Efter tre måneder hjalp familie og venner Rachel med at flytte til Sydney, hvor hun begyndte at planlægge tempelvielsen. For Alexander og Rachel symboliserer deres besegling i templet en gensidig forpligtelse og et løfte om, at de vil arbejde på at skabe et evigt ægteskab sammen. ■

Alexander og Rachel Sarafian, Australia

INDSAT TIL VENSTRE: FOTO AF TEMPLET I SYDNEY I AUSTRALIEN; MICHAEL MCCONKIE

Planlæg jeres tempel-bryllup

Tillykke! I er forlovet med den, I elsker – den, I ønsker at være sammen med for evigt. I har sikkert mange spørgsmål vedrørende jeres forestående tempelvielse. Her kan I finde svar på nogle af de spørgsmål, som der ofte stilles af forlovede sidste dages hellige par.

Hvordan sætter vi en dato for, hvornår vi vil vies i templet?

Ring til det tempel, I gerne vil giftes i, og aftal en dato og tid for jeres vielse. Husk at tage højde for templets åbningstider. I kan bede jeres biskop eller grenspræsident om telefonnummeret til templet. I kan også finde oplysninger og åbningstider for alle sidste dages hellige templer på **www.lds.org.** Klik på »Temples«.

Hvor længe før vores tempeldato skal vi træffe aftale med biskoppen eller grenspræsidenten om at blive interviewet for at få en tempelanbefaling? Er der andet, vi skal vide med hensyn til at få en tempelanbefaling?

Træf aftale med biskoppen eller grenspræsidenten og stavs- eller missionspræsidenten i så god tid i forvejen, at hverken I eller de føler, at I kommer i tidsnød eller har for

FOTO: CHRISTINA SMITH, HVOR ANDET IKKE ER ANGIVET; FOTO AF TEMPLET I SALT LAKE CITY: WILLIAM HOLDMAN

Det er ikke så svært at planlægge en tempelvielse, hvis man kender de rette trin. Det er blandt andet vigtigt at huske at afsætte en dato og tid til beseglingen, have et tempelanbefalingsinterview med sin biskop og stavspræsident (eller grenspræsident og missionspræsident) samt skaffe en prøvelsesattest.

travlt til interviewet. I må være værdige og have modtaget jeres tempelbegavelse, før I kan blive beseglet i templet, og I må have været medlem af Kirken i et år, før I kan få en tempelanbefaling. Du og din forlovede skal hver især have to anbefalinger, som er underskrevet af biskoppen eller grenspræsidenten og stavs- eller missionspræsidenten. En tempelanbefaling samt en Anbefaling til udførelse af ordinancer for de levende.

Hvor og hvornår skaffer vi en prøvelsesattest?

Før tempelceremonien kan finde sted, må I først udfylde en ægteskabserklæring og derefter få udstedt en prøvelsesattest. Ring til jeres lokale rådhus og find ud af, hvad der kræves. Husk at spørge om, hvilke gebyrer I eventuelt skal betale, hvor længe prøvelsesattesten er gyldig, hvor længe det tager at få en prøvelsesattest, og hvor hurtigt efter vielsen attesten skal indsendes til den rette myndighed.

Hvad koster det at blive viet i templet?

Det koster ikke noget at blive viet i templet, men der kræves et lille gebyr, hvis I lejer tempeltøj i de templer, der yder den service.

Hvad skal vi have på til vores tempelvielse?

Parret og deres gæster bør komme til templet i deres pæneste søndagstøj.

I templet bør den kjole, bruden har på under ceremonien, være langærmet, sømmelig, hvid og ikke kunstfærdigt udsmykket. Kjoler til brug i templet bør have høj halsudskæring. I templet er det ikke tilladt at bære kjole med slæb, medmindre slæbet kan tages af eller hæftes op under ceremonien. Det er ikke passende at bære smoking, skærf, formel hovedbeklædning og blomster i beseglingsværelset. Hvis I har specifikke spørgsmål vedrørende tøj, kan I få yderligere vejledning eller råd ved at ringe til det tempel, hvor I skal giftes.

Gommen har sit tempeltøj på under ceremonien og skifter bagefter til passende tøj, når der skal tages billeder. Bruden kan også have en tempelkjole på under ceremonien og skifte til en passende brudekjole bagefter, hvis hun ønsker det.

Hvem må vi invitere med til vores tempelvielse?

Det er passende at invitere familie og nære venner med til tempelvielsen. De skal have modtaget deres tempelbegavelse og have en gyldig tempelanbefaling. Alle templer har flere beseglingsværelser i forskellige størrelser. Når I bestiller tid til jeres vielse, spørger templet, hvor mange mennesker I forventer, der kommer, og fortæller jer, hvornår jeres gæster skal være der.

Hvad nu hvis vi har familie, som ikke er medlemmer af Kirken?

De familiemedlemmer og venner, der ikke kan komme ind i templet, kan vente i templets venteværelse, hvis et sådant findes, eller på templets område. I kan bede jeres hjemmelærere, biskop eller grenspræsident eller andre relevante kirkemedlemmer om at vente sammen med dem, som ikke kan overvære

tempelceremonien, og bære vidnesbyrd om tempelvielsens hellighed.

Hvad hvis nogle af vore gæster taler et fremmedsprog?

Hvis I har brug for hjælp til oversættelse under tempelceremonien, kan I kontakte templet i forvejen for at se, om de kan hjælpe.

Må vi udveksle ringe i templet?

I kan udveksle ringe efter vielsesceremonien, mens I stadig er i beseglingsværelset. Templet udsteder retningslinjer for dette. Det er ikke en del af ceremonien at

udveksle ringe, og det er ikke passende at udveksle ringe andre steder på templets område.

Må vi aflægge gensidige løfter uden for templet?

Det ville være upassende at udveksle løfter, efter at I er blevet viet i templet, hvor I allerede har indgået hellige pagter med hinanden og med Herren. Men i nogle lande kræver loven, at I først bliver viet uden for templet.

Hvor lang tid tager vielsesceremonien i templet?

Beseglingsceremonien tager som regel kun omkring 20-30 minutter. I får at vide af templet, hvor lang tid før beseglingsceremonien I skal komme til templet for at være passende forberedt.

Hvad gør vi, hvis der ikke er noget tempel, som ligger tilstrækkelig tæt på os?

En tempelvielse er et hvilket som helst offer værd. Mange par må vente længe på at kunne rejse til det tempel, der ligger nærmest. Hvis I bliver gift uden for templet, må I vente mindst et år, før I kan blive beseglet i templet, medmindre den lokale lovgivning kræver, at I først bliver viet uden for templet. Jeres biskop eller grenspræsident kan råde jer yderligere.

Er der andet, vi skal være opmærksomme på?

Der skal være to mandlige vidner til jeres tempelvielse. Det skal være to værdige bærere af Det Melkisedekske Præstedømme, og de skal have modtaget deres tempelbegavelse og have en gyldig tempelanbefaling. Brudens og gommens fædre fungerer ofte som vidner. I kan også vælge to andre værdige præstedømmebærere, eller templet kan efter jeres anmodning sørge for to vidner. ■

TRADITIONER

Måske har du set folk, som kaster ris, trutter i horn eller pynter deres bil i forbindelse med et bryllup. Der er ikke noget af dette, der er passende på templets område.

FOTOGRAFERING

Det er selvfølgelig ikke tilladt at fotografere indenfor i templet, men man kan tage bryllupsbilleder næsten hvor som helst på templets område.

RECEPTIONER

Hvis I holder en reception eller en anden sammenkomst efter jeres tempelvielse, så lad det være enkelt. Den vigtigste del af jeres bryllupsdag er den hellige vielsesceremoni. I bliver beseglet ved præstedømmets myndighed til den, I elsker, for al evighed. Husk at tilegne denne dag familien og jeres nære venner, og lad ikke andre festligheder overskygge vigtigheden af jeres evige ægteskab.

VÆR IKKE NERVØS

Vær ikke bekymret, selv om I aldrig har været i templet før, eller selv om I ikke er helt sikre på, hvad der skal ske under beseglingsceremonien. I templet bliver I vejledt af kærlige tempeltjenere samt familie og venner, som har modtaget deres tempelbegavelse.

GØR DATING så let som en leg

Når du går ud med dine venner, så søg venskaber, som har varig styrke, og som kan udgøre et solidt fundament for et ægteskab.

SUSAN W. TANNER
Unge Pigers hovedpræsidentinde

Jeg vil gerne fremsætte nogle evangeliske betragtninger på tre områder: Venskaber, kærester og fysiske forhold.

For det første: Venskabet er et evangelisk princip. Det er nødvendigt for vores følelsesmæssige og åndelige trivsel. For det andet: Venskabet er den grundvold, hvorpå forlovelsen og ægteskabet bør bygges og kan udvikle sig. Og for det tredje: Et fysisk forhold før ægteskabet kan hindre, at der opbygges et stærkt venskab, men efter ægteskabet kan det berige et sådant venskab.

Venskabet

Hvor vigtigt er venskabet for dig? Føler du, at det er en velsignelse? Har du nogen sinde følt dig venneløs? Man har det elendigt, hvis man føler sig ensom og uden venner. Venskabet er nødvendigt for, at vi kan fungere. Det er ikke alene dejligt, men nødvendigt. Vi hungrer alle efter det. Det er et behov, som alle mennesker har.

Dette blev jeg gjort opmærksom på af et af medlemmerne af Unge Pigers hovedbestyrelse, som sidste sommer var på nogle personlige rejser. På sine rejser besøgte hun unge piger i Idaho, Brasilien, Mongoliet og Rusland. Hvert sted stillede hun dem spørgsmål vedrørende deres liv og samlede deres svar. Her er de spørgsmål, hun stillede, sammen med de hyppigste svar, hun fik på hvert spørgsmål.

Spørgsmål: Hvad gør dig lykkelig? Svar: Mine venner.

Hvad er dine største bekymringer? Mine venner.

Hvad kan du godt lide at foretage dig i fritiden? Være sammen med mine venner.

Hvad tænker du mest på? Mine venner.

Hvorfor kommer unge piger ikke til GUF? De har ingen venner.

Hvorfor bliver unge piger mindre aktive? På grund af pres fra deres venner.

Er det ikke utroligt? Venner er noget af det allervigtigste for unge piger over hele verden. Og jeg tror, at de unge mænd ville komme med tilsvarende svar. Og det ville mange voksne også. Vi har alle brug for venner.

Profeterne har sagt, at venskabet er uløseligt knyttet til overholdelsen af de pagter, vi har indgået. Tag for eksempel Almas folk ved Mormons Vande. Dér udtrykte de deres ønske om at komme ind i Guds fold. Alma spurgte dem, om de var villige til at bære hinandens byrder, til at sørge med dem, der sørgede, og til at trøste dem, der havde

MODELFOTO: JOHN LUKE; ILLUSTRATION: DILLEEN MARSH

behov for trøst. Det vil sige, at han spurgte dem, og de var villige til at slutte pagt om at ville handle som venner. De klappede i hænderne af glæde over at kunne indgå en sådan pagt. Og de blev i hjertet knyttet sammen i enighed og kærlighed. Dette er et storslået eksempel fra skrifterne på venskab (se Mosiah 18).

Jesus Kristus er det største forbillede med hensyn til venskab. »Ven« var den største kompliment, han kunne give sine disciple. Han sagde:

»Dette er mit bud, at I skal elske hinanden, ligesom jeg har elsket jer.

Større kærlighed har ingen end den at sætte sit liv til for sine venner.

I er mine venner ...

... Jeg kalder jer ikke længere tjenere, for tjeneren ved ikke, hvad hans herre gør; jeg kalder jer venner, for alt, hvad jeg har hørt af min fader, har jeg gjort kendt for jer« (Joh 15:12-15).

Hvis venskabet er så vigtigt i vores profeters og vor Frelsers forkyndelse, bør vi da ikke også stræbe efter at være gode, pagtsholdende venner? At være en sådan ven er kristuslignende. At have sådanne venner er himmelsk. Som sidste dages hellige ved vi, at ophøjelse omfatter privilegiet at tilbringe evigheden der, hvor vor sande ven, Frelseren, og andre, som er blevet ligesom han, er. Skriften giver os dette herlige løfte: »Samme selskabelighed, som findes blandt os her, skal også findes blandt os der, kun med den forskel, at den dér er forbundet med evig herlighed« (L&P 130:2).

Forlovelsen

Dette fører mig frem til det næste forhold: Forlovelsen. Venskabet bør spille en afgørende rolle for forlovelsen og ægteskabet. Jeg ser venskabet som fundamentet i forlovelsespyramiden. En lille historie kan illustrere denne pointe.

Det er beretningen om Isak og Rebekka. Men det er ikke den bibelske beretning. Denne beretning handler om vores datter Rebekka og hendes frier Isak. Vores Rebecca var ikke nær så let at overtale til at blive gift med Isak, som Det Gamle Testamentes Rebekka var. Hun var heller ikke så villig til at opgive sin livsstil og straks forlade sin familie for at blive en del af et andet menneskes liv.

Vores Becky var 21 år. Hun havde gennem Brigham Young University ansøgt om at komme

Venskab er nødvendigt for, at vi kan fungere. Det er ikke alene dejligt, men nødvendigt. Vi hungrer alle efter det. Det er et behov, som alle mennesker har.

i sommerpraktik i Mozambique. Hun var i tvivl om, hvorvidt hun skulle tage på mission, men hun havde i det mindste taget hul på papirarbejdet ved at få en tid hos tandlægen og lægen. Hun tænkte også på at ansøge om at blive optaget på kandidatstudiet på sit hovedfag. Hun prøvede kort sagt at finde ud af, hvad hun skulle stille op med den næste fase af sit liv. Vi var alle spændte på at se, hvad der løb af med sejren: Mozambique, en mission eller kandidatstudiet.

I mellemtiden optog Isak forfølgelsen og fremsatte snart et fjerde tilbud: Ægteskab. Han skulle begynde på lægestudiet inden for et par måneder og ønskede ikke at tage af sted uden Becky. Han fortalte os senere, at han selv havde nogle forslag, som han håbede, at hun ville vælge: Ægteskab, lægestudiet og med tiden moderskabet. »Hvis hun ikke gjorde det,« sagde han, »vidste jeg, at jeg ville blive ulykkelig.«

Becky var en kvinde af det 21. århundrede. Verden med dens mange fortryllende muligheder lå åben for hende, og det var svært for hende at tilsidesætte nogen af hendes drømme. Det, som til syvende og sidst overbeviste hende, var Isaks dybt rodfæstede godhed og venlighed over for hende. Han var også romantisk og sendte hende smukke blomster, inviterede hende ud osv.

Men alt dette alene kunne ikke have overbevist hende. Det, som var mest indtagende for hende, var, hvordan han hele tiden lod hendes følelser og behov komme før hans egne. Han gjorde små betænksomme ting – sådan som en ven gør for en anden. Da han for eksempel så, at hendes armbåndsur var for stort til hendes håndled, tog han et par led af kæden, så det passede hende perfekt. En anden gang havde han vasket hendes bil, så den skinnede fra inderst til yderst, uden at hun havde opfordret ham til det. En anden gang fandt hun en lille liste, som han havde skrevet, med forslag til, hvordan han kunne forbedre sig.

Mange af målene havde med tjeneste at gøre. Disse hensynsfulde gerninger gav løfte om et varigt venskab. De var udtryk for egenskaber, som ville vare ved, også når den fysiske skønhed til sidst blegnede.

Becky indså, at han havde de egenskaber, som ville vare ved i både medgang og modgang – netop de egenskaber, hun ville efterspørge hos en god ven. Så hun giftede sig med Isak. Og nu indser hun, at hun havde ret med hensyn til, at hans stærke sider er et vidunderligt gode for deres forhold. Hun føler, at hun er blevet gift med sin bedste ven. Og sådan bør ægteskabet være.

Venskabet bør udgøre fundamentet for den romantiske kærlighed – den kærlighed, som fører til forlovelse og ægteskab. På samme måde kan venskab og romantisk kærlighed kun blive det, som Gud ønsker, at det skal være, hvis det har rod i næstekærligheden, »Kristi rene kærlighed« (Moroni 7:47). Som vi lærer i Moronis Bog og Første Korintherbrev så er kærligheden tålmodig, langmodig, venlig, uden misundelse og uselvisk. Næstekærligheden får et par til at glæde sig over sandheden, til at tro, håbe og holde ud. Det par, hvis hengivenhed bygger på næstekærligheden, ønsker det bedste for hinanden. Deres kærlighed er fyldt af Kristi rene kærlighed. Det er disse egenskaber, vi bør stræbe efter under forlovelsen og i ægteskabet (se 1 Kor 13:4-7; Moroni 7:45).

En af måderne at udvikle et stærkt, kærligt forhold på er sund kommunikation. Et godt forhold både indledes og varer ved gennem kommunikation. Mine ugifte børn spørger mig hele tiden om, hvordan det overhovedet lykkes nogen af finde sammen. Det virker som en gåde. Jeg ved, at alle har hver deres egen forelskelseshistorie. Men tilsyneladende er der mindst et fælles træk ved de fleste historier: Spontaniteten i samtalen. Der er så mange par, der for eksempel siger: »Vi kunne blive ved med at tale. Jeg glemte tid og sted, da vi talte. Det var så befriende at tale. Vi har den samme form for humor. Vi elskede at tale om vore fælles interesser og værdier.«

Sådan var det også, da jeg var ude med min mand for første gang. Vi var omgivet af mennesker hele aftenen, men jeg ænsede kun os to. John og jeg talte til hinanden uden ophold.

Nogen har sagt, at »kærlighed er en lang samtale.« Det tror jeg på. Faktisk siger jeg ofte i spøg til vore børn, at den dag, jeg ikke længere kan finde på noget at sige til deres far, er vores ægteskab forbi. Det er jeg ikke bange for at sige, for vi elsker at tale med hinanden om alt muligt.

Denne kommunikation, som er så morsom i et venskab, er også vigtig, efterhånden som man virkelig lærer et andet menneske at kende. Et forhold fører måske aldrig til forlovelse, fordi man ikke kan tale om andet end ligegyldige almindeligheder.

Vi søger nogle gange lykken på eksotiske steder og romantikken i det mystiske, i penge eller charme. Andre gange ser vi kun på udseendet. Vi bør i stedet søge venner, som besidder Kristi karaktertræk. Når du går ud med dine venner, så søg venskaber, som har varig styrke, og som kan udgøre et solid fundament for et ægteskab. Når du har etableret en fast, dydig grundvold i jeres forhold, er der plads til fysisk intimitet – i ægteskabet.

Det fysiske forhold

Det fysiske forhold mellem mand og kvinde kan være vidunderligt og godt – en smuk velsignelse. Men hvis den fysiske side af romantikken indtræder for tidligt eller for hurtigt i et forhold, kan det tage overhånd. Så kan det blive »halen, der logrer med hunden«. Vore fysiske drifter er stærke og pirrende. Sådan må de nødvendigvis være. Men det er netop derfor, de må holdes i ave indtil efter vielsen – indtil de andre grundlæggende sider af forholdet har udviklet sig.

Vi har lært vore børn nogle principper, som vi håber har beskyttet dem. Vi prøvede at formulere nogle fyndord, så de let kunne komme i tanker om disse principper, når de var i fare eller skulle træffe en beslutning. Lad mig blot nævne fire principper, som kan beskytte dig, hvis du husker på dem og følger dem.

1. Undgå mørkets farer. Bliv på oplyste steder – både bogstaveligt og billedligt talt. Det er klogt at lade lyset være tændt – både på terrassen, i stuen og til festen. Og det tjener til beskyttelse at sky steder, der føles dystre.

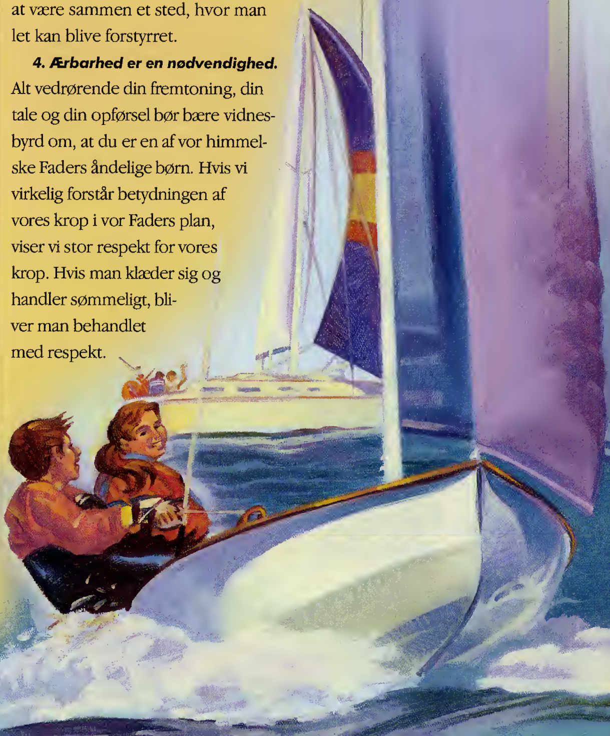
2. Vær på vagt over for det vandrette. Lad være med at lægge dig ned med den, du går ud med. Lad bare være med det – hverken for at se en film eller at læse en bog eller for at hvile dig på en skovtur.

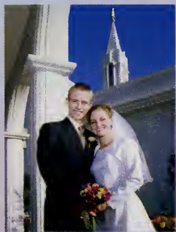
3. Husk på farerne ved uforstyrrethed. Find offentlige steder at være alene. Lær at føre jeres fortrolige samtaler på steder, hvor der er andre. Der er stor tryghed ved at være sammen et sted, hvor man let kan blive forstyrret.

4. Ærbarhed er en nødvendighed. Alt vedrørende din fremtoning, din tale og din opførsel bør bære vidnesbyrd om, at du er en af vor himmelske Faders åndelige børn. Hvis vi virkelig forstår betydningen af vores krop i vor Faders plan, viser vi stor respekt for vores krop. Hvis man klæder sig og handler sømmeligt, bliver man behandlet med respekt.

En af måderne at udvikle et stærkt, kærligt forhold på er sund kommunikation. Et godt forhold både indledes og varer ved gennem kommunikation.

Det par, hvis hengivenhed bygger på næstekærlighed, ønsker det bedste for hinanden. Næstekærlighed er en egenskab, vi bør stræbe efter under forlovelsen og i ægteskabet.

Du beskytter dig selv, hvis du vælger at være sammen med andre, som også bestræber sig på at træffe gode valg. Den, som du gerne vil være sammen med resten af livet, ønsker kun det allerbedste for dig. Der står i *Til styrke for de unge*: »Vælg venner, som du deler værdier med, så I kan styrke og opmuntre hinanden i efterlevelse af høje standarder. En sand ven vil støtte dig i at få det bedste frem i dig« ([2001], s. 12).

Herren har planlagt, at vi skulle være ét på enhver måde. Det fysiske forhold i ægteskabet kan være med til at befæste vores åndelige samhørighed. Vi er skabt for hinanden.

Den allerførste kærlighedshistorie er vores forbillede. Herren har sagt, at det ikke var godt for Adam at være alene. Derfor skabte Herren Eva som »en hjælper, der svarer til ham« (1 Mos 2:18). Derefter fik Adam at vide, at de skulle »binde sig« til hinanden, »og blive ét kød« (se 1 Mos 2:24). Så her er alle elementerne til stede: Først skulle de svare til hinanden, og derpå blev det fysiske forhold efter vielsen føjet til.

Jeg ved, hvordan det er at have en sådan ven. Min mand John var sød og betænksom og romantisk, mens vi var forlovet. Selv da han studerede på fuld tid, arbejdede på fuld tid, og vi havde tre børn under fire år, var han stadig venlig og hensynsfuld og romantisk over for mig. Det har han vist ved at hjælpe mig i mine travle roller. Han badede børnene hver aften. Han skrubbede køkkengulvet. Han var også mit vindue til verden og holdt mig ajour med, hvad der skete derude. Han forsørgede os. Han opmuntrede mig som mor. Han støttede børnene i dramatik, koncerter, sportsbegivenheder og skriftlige opgaver. Han sørgede for, at jeg ind imellem kunne slappe af ved, at vi gik en tur sammen eller tog på et weekendophold eller til templet. Af og til tog han mig med på sine rejser. Når jeg kommer træt hjem om aftenen, smører han mig en ostemad eller noget andet lækkert, så jeg ikke behøver at lave mad. Han er min muse og den, der redigerer mine taler. Han beder for mig og giver mig præstedømmevelsignelser. Han er en hjælper, der svarer til mig på enhver måde.

Jeg håber, at vi hver især finder en sådan glæde i livet i kraft af vores forhold til vore venner, familie og Gud. Vi må huske på, at et nært venskab bygges på kristne dyder. Et sådant venskab udgør et solidt fundament at bygge forlovelsen på. Og endelig beriger det fysiske forhold dette venskab i ægteskabet. Vi vidner om, at disse principper er sande. Måtte vi finde glæde i de hellige forhold, som Herren har givet os. ■

Tilpasset efter en tale, holdt på Brigham Young University – Idaho den 18. november 2003.

Vidste du det?

Afprøv din bibelviden

Hvor meget ved du om romantik og ægteskab i Det Gamle Testamente? (Jo, selv på Bibelens tid var der kærlighedshistorier). Prøv om du kan sætte disse profeter fra Det Gamle Testamente sammen med deres hustruer.

1. Adam	a. Lea (se 1 Mos 29:21-23)
2. Josef (Jakobs søn)	b. Asenat (se 1 Mos 41:45)
3. Jakob (Isaks søn)	c. Eva (se 1 Mos 3:20)
4. Isak (Abrahams søn)	d. Sippora (se 2 Mos 2:21)
5. Abraham	e. Rebekka (se 1 Mos 24:67)
6. Moses	f. Rakel (se 1 Mos 29:20, 30)
	g. Sara (se 1 Mos 11:29; 17:15)

Svar: 1c (Vi håber, at du svarede rigtig på den!); 2b; 3a og f; 4e; 5g; 6d

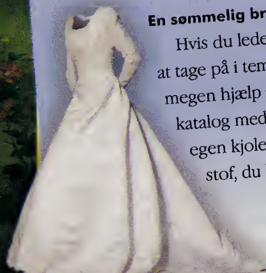

VÆR EN VEN

»En ven er en uvurderlig skat, for en ægte ven er en, som ikke alene er villig til at elske os, som vi er, men som er i stand til at gøre os til et bedre menneske, end da han fandt os …

Et menneske uden venner er fattig, men han er endnu fattigere, dersom han afholder sig fra at være en ven.«

Ældste Marvin J. Ashton (1915-1994) fra De Tolv Apostles Kvorum, »Det er ikke morsomt at være fattig«, *Stjernen*, november 1988, s. 33.

En sømmelig brudekjole

Hvis du leder efter noget ærbart og passende at tage på i templet til dit bryllup, er der ikke megen hjælp at hente ved at blade gennem et katalog med brudekjoler. Du kan også sy din egen kjole. Find et mønster og noget hvidt stof, du kan lide, og gå i gang.

FORSTØDT FRA HAVEN: JOSEPH BRICKEY;
BILLEDE AF KJOLE BRAGT MED TILLADELSE AF LATTERDAYBRIDE.COM

HVAD ER EN FAMILIE?

Vi blev alle opfostret i vor himmelske forældres familie, før vi kom til jorden. Vi kom til verden som børn i en jordisk familie.

Vor Fader har givet os mulighed for at opbygge en familie her på jorden i overensstemmelse med hans plan for lykke (se Alma 42:8). Vi ved, hvad planen går ud på. Den er blevet forklaret for os i skrifterne og af nutidige profeter. Den er blevet bekræftet i »Familien: En proklamation til verden«, som er blevet udsendt af mænd, som af Gud er kaldet som profeter, seere og åbenbarere.

I denne proklamation præciseres det, at der stiftes en familie, når en mand og en kvinde gifter sig. Hvis denne familieenhed besegles i Herrens tempel, har den mulighed for at være evig – at vare ved efter dette jordiske liv. Takket være disse tempelordinancer er de børn, som føjes til familien, beseglet til deres forældre for evigt.

I »Familien: En proklamation til verden« forklares det, at vores køn er en del af vores evige identitet, og at kønnet er vigtigt for de familieroller, vi spiller i det jordiske liv og i evigheden. I proklamationen forklares det også, at mand og hustru efter guddommelig hensigt har forskellige, men lige vigtige roller i familien, selv om deres evige mål for familien er de samme. Det er faderens hovedansvar at forsørge familien. Moderens hovedansvar er at opdrage børnene. Ved at arbejde sammen komplementerer mand og hustru hinanden.

Af og til gør forholdene det vanskeligt eller umuligt for nogle mennesker at leve i overensstemmelse med dette himmelske forbillede. Hvor det er tilfældet, ærer og velsigner vor Fader dem for deres bestræbelser på at leve efter principperne for, hvordan en evig familie opbygges. Hvis de er forældre, styrker han dem i deres retfærdige anstrengelser for at opbygge evige bånd til deres børn. Hvis de ikke har haft mulighed for at blive gift, velsigner han dem med de rige velsignelser, som retskafne mennesker kan modtage, hvis de i tro efterlever hans lærdomme. Enhver kan se frem til og forberede sig på den dag, hvor han eller hun kan blive en del af et evigt ægteskab og få sin egen familie.

I »Familien: En proklamation til verden« fremhæves visse byggesten, som danner grundlag for en evig familie. »Vellykkede ægteskaber og familier bygges på og fastholdes ved tro, bøn, omvendelse, tilgivelse, respekt, kærlighed, barmhjertighed, arbejde og sunde fritidsbeskæftigelser.«

I en verden, som i stadig stigende omfang afviser den guddommelige hensigt med familielivet, er det i stadig stigende grad vigtigt for Guds elskede åndelige sønner og døtre at være tro mod deres evige mål ved at følge de principper, der fremsættes i proklamationen. I dette øjemed udkommer *Liahona* og *Ensign* i de kommende måneder med en række artikler, baseret på principperne fra »Familien: En proklamation til verden«. Proklamationen kan læses i sin helhed på modsatte side. ■

FAMILIEPROKLAMATIONEN PRÆSENTERES

»Den verden, vi lever i, er fuld af forvirring og skiftende værdinormer. Gennemtrængende stemmer råber om det ene og andet i et forræderi mod de opførselsnormer, som tiden har prøvet. Vores samfunds moralske fortøjninger er blevet voldsomt rystet ...

... Med så mange spidsfindigheder, som prakkes os på som sandhed, med så meget bedrag i forbindelse med standarder og værdinormer, med så mange tillokkelser og fristelser til langsomt at påtage sig verdens smuds, har vi følt, at vi bliver nødt til at advare. For at fremme denne advarsel, udsender vi, Det Første Præsidentskab og De Tolv Apostles Råd, hermed en proklamation til Kirken og til verden, som både er en erklæring og en bekræftelse af de standarder, lærdomme og levemåder i forbindelse med familien, som profeterne, seerne og åbenbarerne i denne kirke gentagne gange har erklæret i løbet af historien.«

Præsident Gordon B. Hinckley, før han oplæste »Familien: En proklamation til verden« i »Stå fast mod verdens list«, *Stjernen*, januar 1996, s. 98, 100-101.

FAMILIEN

EN PROKLAMATION TIL VERDEN

DET FØRSTE PRÆSIDENTSKAB OG DE TOLV APOSTLES RÅD
I JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE

VI, DET FØRSTE PRÆSIDENTSKAB og De Tolv Apostles Råd i Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, erklærer højtideligt, at ægteskab mellem mand og kvinde er indstiftet af Gud, og at familien er af afgørende betydning i Skaberens plan for sine børns evige skæbne.

ALLE MENNESKER – mænd og kvinder – er skabt i Guds billede. Hver enkelt er en højt elsket søn eller datter af himmelske forældre, og som sådan besidder hver enkelt guddommelige egenskaber og muligheder. En persons køn er et fundamentalt særkende ved den enkeltes førjordiske, jordiske og evige identitet og hensigt.

I DEN FØRJORDISKE VERDEN kendte og tilbad åndelige sønner og døtre Gud som deres evige Fader og accepterede hans plan, hvorved hans børn kunne opnå et fysisk legeme og opnå jordiske erfaringer for at udvikle sig frem mod fuldkommenhed og til sidst realisere deres guddommelige skæbne som arving til evigt liv. Den guddommelige plan for lykke gør det muligt for familiebånd at fortsætte på den anden side af graven. Hellige ordinanser og pagter, der er tilgængelige i hellige templer, gør det muligt for enkeltpersoner at vende tilbage til Guds nærhed og for familier at være forenet for evigt.

DEN FØRSTE BEFALING, som Gud gav til Adam og Eva, vedrørte deres mulighed for, som ægtemand og hustru, at blive forældre. Vi erklærer, at Guds befaling til sine børn om at mangfoldiggøre sig og opfylde jorden stadig er gældende. Vi erklærer endvidere, at Gud har befalet, at formeringens hellige kraft kun skal anvendes mellem en mand og en kvinde, der er lovligt viet som ægtemand og hustru.

VI ERKLÆRER, at den måde, hvorved det jordiske liv skabes, er guddommeligt bestemt. Vi bekræfter livets hellighed og dets vigtighed i Guds evige plan.

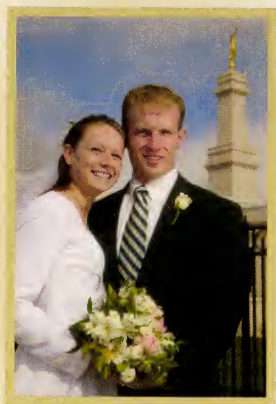
ÆGTEMAND OG HUSTRU har et stort ansvar for at elske og vise omsorg for hinanden og for deres børn. „Sønner (børn) er en gave fra Herren" (Sl 127:3). Forældre har en hellig pligt til at opdrage deres børn i kærlighed og retskaffenhed, til at sørge for deres fysiske og åndelige behov, til at lære dem at elske og tjene hinanden, til at overholde Guds befalinger samt til at være lovlydige samfundsborgere, uanset hvor de bor. Ægtemænd og hustruer – mødre og fædre – vil over for Gud blive holdt ansvarlige for udførelsen af disse forpligtelser.

FAMILIEN er indstiftet af Gud. Ægteskabet mellem mand og kvinde er grundlæggende i hans evige plan. Børn har ret til at blive født inden for ægteskabets rammer og blive opdraget af en far og en mor, som ærer deres ægteskabsløfter med fuldstændig troskab. Lykke i familielivet vil med størst sandsynlighed opnås, når det er baseret på Herren Jesu Kristi lærdomme. Vellykkede ægteskaber og familier bygges på og fastholdes ved tro, bøn, omvendelse, tilgivelse, respekt, kærlighed, barmhjertighed, arbejde og sunde fritidsbeskæftigelser. I henhold til den guddommelige plan skal fædre lede deres familier i kærlighed og retskaffenhed og har ansvaret for at sørge for livets fornødenheder samt beskytte deres familier. Mødre har primært ansvaret for at opdrage deres børn. I disse hellige ansvar er fædre og mødre forpligtet til at hjælpe hinanden som jævnbyrdige partnere. Uarbejdsdygtighed, dødsfald eller andre omstændigheder kan nødvendiggøre individuelle tilpasninger. Den øvrige familie bør hjælpe til, når der er behov herfor.

VI ADVARER OM, at personer, som bryder deres løfte om troskab, som misbruger deres ægtefælle eller deres børn, eller som ikke opfylder ansvarene i familien, en dag skal stå til ansvar over for Gud. Vi advarer endvidere om, at familiens opløsning vil påføre enkeltpersoner, lokalsamfund og nationer de ulykker, som er forudsagt af fordums og nutidige profeter.

VI OPFORDRER ansvarlige borgere og offentligt ansatte overalt til at fremme de skridt, der har til hensigt at bevare og styrke familien som samfundets grundlæggende bestanddel.

Denne proklamation blev oplæst af præsident Gordon B. Hinckley ved Hjælpeforeningens møde den 23. september 1995 i Salt Lake City, Utah.

»Familien er indstiftet af Gud,« kundgør Det Første Præsidentskab og De Tolv Apostles Kvorum. »Ægteskabet mellem mand og kvinde er grundlæggende i hans evige plan. Børn har ret til at blive født inden for ægteskabets rammer og blive opdraget af en far og en mor, som ærer deres ægteskabsløfter med fuldstændig troskab.« Se »Familien: En proklamation til verden«, på indersiden af omslaget.

DANISH
4 02249 90110 8